

Priručnik o

pravima onkoloških pacijenata

u Republici Hrvatskoj

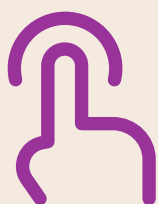

Izradila:
Snježana Cerjan, mag.iur.

Zadnja izmjena:
ožujak 2025.

Kratke upute za brže korištenje ovog PDF vodiča

U Sadržaju koji slijedi možete **kliknuti na broj stranice** glavnog poglavlja koje vas zanima.

Stranice u Sadržaju koje imaju omogućene linkove označene su ovom ikonom u footeru.

Primjerice, ovaj će vas link direktno odvesti na Zakon o zaštiti prava pacijenata.

Također, možete se **vratiti na Sadržaj** jednim klikom na link u footeru dok čitate poglavlja, *ili* se **vratiti na početak poglavlja** u kojem se nalazite.

Povratak na Sadržaj

Početak poglavlja

37

Sadržaj

- 14** **Uvod**
- 19** **Kome je namijenjen ovaj priručnik?**
- 22** **Zakonodavstvo Republike Hrvatske**
- 23** **i. **Ustav Republike Hrvatske****
- 24** **ii. **Zakon o zaštiti prava pacijenata****
 - o1. Pravo na dostupnost zdravstvene zaštite
 - o2. Pravo na suodlučivanje
 - o3. Pravo na obaviještenost
 - o4. Pravo na drugo stručno mišljenje
 - o5. Pravo biti upoznat o osobama koje mu pružaju zdravstvenu zaštitu
 - o6. Pravo odbijanja primitka obavijesti

- o7. Pravo odrediti osobu koja će umjesto njega biti obaviještena
- o8. Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka
- o9. Pravo na zaštitu pacijenta koji nije sposoban dati pristanak
10. Pravo na zaštitu pacijenta nad kojim se obavlja znanstveno istraživanje
11. Pravo na pristup medicinskoj dokumentaciji
12. Pravo na povjerljivost
13. Pravo na održavanje osobnih kontakata
14. Pravo na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove
15. Pravo na privatnost
16. Pravo na naknadu štete
17. Pravo na podnošenje pritužbe

iii. **Zakon o zdravstvenoj zaštiti**

- o1. Prava pacijenata u ostvarivanju

- zdravstvene zaštite
- 02. Odgovornost pacijenata u korištenju zdravstvene zaštite
- 03. Pravo na palijativnu skrb

49

iv. **Zakon o radu**

- 01. Pravo na zaštitu od otkaza
- 02. Pravo na rad na siguran način, zabrana diskriminacija i zaštita dostojanstva
- 03. Rad na izdvojenom mjestu rada
- 04. Dužnost obavijestiti poslodavca o privremenoj nesposobnosti za rad
- 05. Pravo povratka na prethodne ili odgovarajuće poslove radnika koji je privremeno bio nesposoban za rad
- 06. Pravo zaposlenja na drugim poslovima
- 07. Privremena nesposobnost za rad ne uračunava se u dane godišnjeg odmora

- o8. Pravo na prenošenje godišnjeg odmora u sljedeću kalendarsku godinu
- o9. Pravo na plaćeni dopust
- 10. Pravo na neplaćeni dopust
- 11. Pravo na odsutnost s posla
- 12. Otkazni rok ne teče za vrijeme privremene nesposobnosti za rad

59

v. **Zakon o zaštiti na radu**

Pravo na posebnu zaštitu na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti

62

vi. **Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju**

- o1. Pravo na zdravstvenu zaštitu
- o2. Pravo na plaćene zdravstvene usluge
- o3. Pravo na naknadu plaće
 - a. Postupak ostvarivanja prava

- na privremenu nesposobnost za rad
- b. Visina naknade
- c. Uvjet za isplatu naknade
- d. Nadzor i kontrola
- 04. Pravo na naknadu troškova prijevoza
- 05. Pravo na naknadu za troškove smještaja

76

- vii. **Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju**
Pravo na oslobođenje od plaćanja dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja

81

- viii. **Pravilnik o rokovima najduljeg trajanja bolovanja ovisno o vrsti bolesti**

83

- ix. **Zakon o socijalnoj skrbi**
 - 01. Pravo na socijalne usluge
 - 02. Pravo na novčane naknade
 - 03. Pravo na zajamčenu minimalnu

- naknadu
- 04. Pravo na naknadu za troškove stanovanja
- 05. Pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata
- 06. Pravo na naknadu za osobne potrebe
- 07. Pravo na jednokratnu naknadu
- 08. Pravo na naknadu za pogrebne troškove
- 09. Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- 10. Pravo na zdravstvenu zaštitu
- 11. Pravo na pomoć i njegu
- 12. Pravo na uslugu smještaja
- 13. Pravo na novčanu pomoć
- 14. Pravo na psihosocijalnu podršku
- 15. Pravo na podršku za obitelj
- 16. Pravo na naknadu za troškove njege
- 17. Pravo na socijalnu pomoć za troškove liječenja

101

- x. **Zakon o inkluzivnom dodatku**
 - o1. Iznos inkluzivnog dodatka
 - o2. Utvrđivanje prava na inkluzivni dodatak postojećim korisnicima prava na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu

113

- xi. **Zakon o suzbijanju diskriminacije**

116

- xii. **Zakon o mirovinskom osiguranju**
 - o1. Pravo na invalidsku mirovinu
 - Uvjeti za ostvarenje prava
 - o2. Pravo na profesionalnu rehabilitaciju
 - Tko može ostvariti pravo?
 - o3. Pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja
 - o4. Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu
 - Uvjeti za prijevremenu mirovinu

126

xiii. Pravo na zdravstvenu njegu u kući

- o1. Tko ima pravo na zdravstvenu njegu u kući?
- o2. Kako ostvariti pravo?

135

xiv. Pravo na sanitetski i hitni medicinski prijevoz

Tko utvrđuje potrebu sanitetskog prijevoza?

139

xv. Pravo na ortopedska pomagala

Kako do ortopedskog pomagala putem HZZO-a?

147

xvi. Pravo pacijenta na liječenje u inozemstvu

- o1. Liječenje u inozemstvu preko HZZO-a
 - a. Upućivanje temeljem posebne preporuke
 - b. Liječenje temeljem europske regulative (Direktiva 2011/24/EU)

- o2. Privatno liječenje u inozemstvu
- o3. Europska kartica zdravstvenog osiguranja (EHIC)

155

- xvii. **Pravo pacijenta na fizikalnu terapiju u kući**
Postupak ostvarivanja usluge

162

- xviii. **Zakon o porezu na dohodak**
 - o1. Ključne porezne olakšice za osobe s invaliditetom
 - o2. Postupak za ostvarivanje poreznih olakšica

167

- xix. **Zakon o povlasticama u prometu**
 - o1. Željeznički putnički prijevoz
 - o2. Pomorski prijevoz
 - o3. Oslobođenje od plaćanja godišnju naknadu za uporabu javnih cesta pri registraciji osobnog vozila
 - o4. Oslobođenje od plaćanja cestarine za uporabu autoceste
 - o5. Pravo na izdavanje europske

parkirališne karte za osebe s
invaliditetom

173

**xx. Pravilnik o uporabi parkirališne
karte za osebe s invaliditetom**

176

xxi. Dodatne pogodnosti

179

xxii. Zaključak

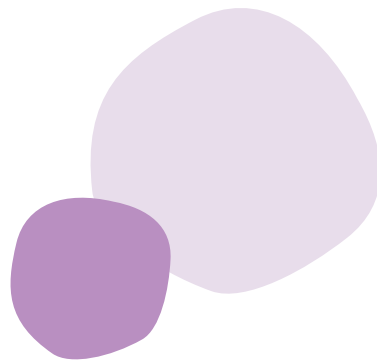
Uvod

Suočavanje s dijagnozom zloćudne bolesti donosi brojne izazove, ne samo medicinske, već i pravne, socijalne i psihološke, dakle, od liječenja i terapija do snalaženja u pravnim i socijalnim pitanjima.

Onkološki pacijenti i njihove obitelji često nisu dovoljno informirani o pravima koja im pripadaju u zdravstvenom sustavu, na radnom mjestu, u okviru socijalne zaštite, zdravstvenog osiguranja, mirovinskog osiguranja, ali i drugih prava koja su propisana hrvatskim zakonodavstvom.

Nedostatak informacija može otežati **pristup odgovarajućoj njezi, podršci i financijskoj pomoći**, što dodatno opterećuje pacijente u njihovoj borbi s teškom bolešću, stoga, pored njihove borbe za zdravlje, oni se često suočavaju s administrativnim preprekama i nejasnim procedurama koje mogu otežati ostvarivanje njihovih prava na liječenje, financijsku i socijalnu podršku i druge vidove pomoći.

Bolje razumijevanje svojih prava

Ovaj priručnik nastao je s ciljem pružanja jasne i praktične informacije o pravima onkoloških bolesnika, ali dijelom i drugih bolesnika u hrvatskom sustavu. Stoga je priručnik napisan na način kako bi uputio u bolje razumijevanje prava i načina na koji ih korisnik može ostvariti te radi pomoći korisniku upoznati ih i iskoristiti.

Njegova svrha je pomoći pacijentima razumjeti i ostvariti njihova prava u različitim područjima te olakšati proces snalaženja u sustavu – od zdravstvene zaštite do socijalne i pravne i druge podrške.

Nadamo se da će ovaj vodič biti **koristan i pacijentu, i članu obitelji i zdravstvenom radniku i poslodavcu** u ostvarivanju prava i pronalaženju adekvatnih odgovora na određena pitanja i dileme jer ćemo nastojati kroz jednostavno objašnjene procedure i smjernice opisati sve mogućnosti rješavanja životnih dilema koje nastaju u trenucima bolesti.

Kroz jasna i praktična pojašnjenja, vodič pruža informacije o zdravstvenoj zaštiti, socijalnim i financijskim olakšicama, pravima na zdravstveno i mirovinsko osiguranje te mogućnostima podrške tijekom liječenja.

Cilj je pomoći pacijentu lakše snalaženje u sustavu te usmjeravanju njegove energije na ono što mu je najvažnije — njegovo zdravlje i kvaliteta života. Jer prava koja pacijent ima ne bi nikako trebala biti tajna ili prepreka, već podrška na njegovom putu.

Kome je namijenjen ovaj Priručnik?

Ciljna publika ovog Priručnika su:

Onkološki pacijenti

Kao glavna grupa kojoj je priručnik namijenjen. Pacijenti često nisu upoznati sa svojim pravima i procedurama koje im mogu pomoći tijekom liječenja, stoga će zasigurno biti koristan i drugim pacijentima.

Članovi obitelji i osobe koje njeguju bolesnika

Oni često preuzimaju odgovornost za brigu o pacijentu i mogu imati ključnu ulogu u ostvarivanju prava ili podrške.

Zdravstveni radnici

Liječnici, medicinske sestre i psiholozi koji žele bolje razumjeti pravnu i socijalnu zaštitu pacijenata.

Pravnici i socijalni radnici

Osobe koje pomažu pacijentima u ostvarivanju njihovih prava na zdravstvenu zaštitu, liječenje, financijsku podršku i osiguranje.

Udruge pacijenata i nevladine organizacije

Organizacije koje se bave podrškom oboljelima od zloćudnih i drugih bolesti mogu koristiti ovaj priručnik kao referentni materijal.

Zakonodavstvo Republike Hrvatske

Izdvojeni pravni akti za pacijente

I. Ustav Republike Hrvatske

(Narodne novine broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14)

Ustav Republike Hrvatske temeljni je propis koji regulira je pravo na zdravstvenu zaštitu:

Člankom 59. Ustava Republike Hrvatske građanima se jamči pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom, što dodatno **osnažuje prava pacijenata** definirana u specifičnim zakonima.

II.

II. Zakon o zaštiti prava pacijenata

(Narodne novine broj 169/04, 37/08)

U Republici Hrvatskoj prava pacijenata uređena su prvenstveno Zakonom o zaštiti prava pacijenata. U nastavku su navedena **prava svih pacijenata** u Republici Hrvatskoj, pa tako i onkoloških:

01. Pravo na dostupnost zdravstvene zaštite

Pacijent ima pravo na jednaku i pravovremenu zdravstvenu zaštitu, u skladu sa svojim zdravstvenim stanjem, bez diskriminacije.

Svakom pacijentu jamči se opće i jednako pravo na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu njegovom zdravstvenom stanju, sukladno općeprihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima, u najboljem interesu pacijenta uz poštivanje njegovih osobnih stavova.

02. Pravo na suodlučivanje

Pravo na suodlučivanje pacijenta obuhvaća pravo pacijenta na **obaviještenost i pravo na prihvaćanje ili odbijanje** pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka.

→ Pacijentovo pravo na suodlučivanje može se iznimno ograničiti samo kada je to opravdano njegovim zdravstvenim stanjem u slučajevima i na način posebno određenim ovim Zakonom.

03. Pravo na obaviještenost

Pacijent ima pravo biti **potpuno informiran** o svojoj dijagnozi, predloženim medicinskim postupcima, mogućim rizicima i ishodima te planu liječenja.

Pacijent ima pravo na potpunu obaviještenost o:

- svome zdravstvenom stanju, uključujući medicinsku procjenu rezultata i ishoda određenoga dijagnostičkog ili terapijskog postupka,
- preporučenim pregledima i zahvatima te planiranim datumima za njihovo obavljanje,

II. Zakon o zaštiti prava pacijenata

- mogućim prednostima i rizicima obavljanja ili neobavljanja preporučenih pregleda i zahvata,
- svome pravu na odlučivanje o preporučenim pregledima ili zahvatima,
- mogućim zamjenama za preporučene postupke,
- tijeku postupaka prilikom pružanja zdravstvene zaštite,
- daljnjem tijeku pružanja zdravstvene zaštite,
- preporučenom načinu života,
- pravima iz zdravstvenoga osiguranja i postupcima za ostvarivanje tih prava.

Pacijent ima pravo dobiti obavijesti na način koji mu je razumljiv s obzirom na dob, obrazovanje i mentalne sposobnosti.

Pacijenti s invaliditetom imaju pravo dobiti obavijesti u njima pristupačnom obliku.

Na usmeni zahtjev pacijenta obavijest je obvezan dati zdravstveni radnik visoke stručne spreme koji pacijentu izravno pruža određeni oblik zdravstvene usluge.

- | Tijekom pružanja zdravstvene zaštite, nakon svakog pregleda i zahvata, pacijent ima pravo na obaviještenost o uspjehu, odnosno, neuspjehu i rezultatu pregleda ili zahvata kao i o razlozima za eventualnu različitost tih rezultata od očekivanih.
- | Pravo na obaviještenost ima i pacijent s umanjenom sposobnošću rasuđivanja, u skladu s dobi, odnosno s fizičkim, mentalnim i psihičkim stanjem.

4. Pravo na drugo stručno mišljenje

Pacijent ima pravo uvijek tražiti drugo stručno mišljenje o svome zdravstvenom stanju kako bi bio potpuno obaviješten.

Drugo stručno mišljenje pacijentu je, na njegov usmeni ili pisani zahtjev, obvezan dati svaki zdravstveni radnik visoke stručne spreme i odgovarajuće specijalizacije, koji nije sudjelovao u izravnom pružanju određenog oblika zdravstvene usluge pacijentu.

05. Pravo biti upoznat o osobama koje mu pružaju zdravstvenu zaštitu

Pacijent ima pravo biti upoznat s imenima te specijalizacijom osoba koje mu izravno pružaju zdravstvenu zaštitu. U zdravstvenim ustanovama svi djelatnici moraju imati i nositi identifikacijske kartice s fotografijom, imenom i prezimenom djelatnika, titulom i nazivom njegovog radnog mjesta.

06. Pravo odbijanja primitka obavijesti

Pacijent ima pravo pisanom i potpisanom izjavom odbiti primitak obavijesti o prirodi svoga zdravstvenoga stanja i očekivanom ishodu predloženih i/ili poduzetih medicinskih postupaka i mjera.

07. Pravo odrediti osobu koja će umjesto njega biti obaviještena

Pacijent s punom poslovnom sposobnošću ne može se odreći prava na obaviještenost u slučajevima u kojima mora biti svjestan prirode svoje bolesti, kako ne bi ugrozio zdravlje drugih.

| Pacijent s punom poslovnom sposobnošću ima pravo u pisanom obliku ili na bilo koji drugi vjerodostojan način odrediti osobu koja će umjesto njega biti obaviještena. Osoba koju pacijent odredi ne mora biti s njim u rodu te može biti bilo koja osoba u koju pacijent ima povjerenje (susjed, prijatelj).

Pacijent ima pravo biti obaviješten čak i u slučajevima kad njegov pristanak nije uvjet započinjanja terapije (u hitnim slučajevima).

08. Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka

Pacijent ima pravo prihvatiti ili odbiti pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak, osim u slučaju neodgodive medicinske intervencije čije bi nepoduzimanje ugrozilo život i zdravlje pacijenta ili izazvalo trajna oštećenja njegovoga zdravlja.

| Prihvaćanje pojedinoga dijagnostičkog ili terapijskog postupka pacijent izražava

potpisivanjem suglasnosti.

- | Slijepa osoba, gluha osoba koja ne zna čitati, nijema osoba koja ne zna pisati i gluhoslijepa osoba, prihvaća pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak izjavom u obliku javnobilježničkog akta ili pred dva svjedoka iskazanom izjavom o imenovanju poslovno sposobne osobe koja će njeno ime prihvaćati ili odbijati pojedini takav postupak.

09. Pravo na zaštitu pacijenta koji nije sposoban dati pristanak

Za pacijenta koji nije pri svijesti, za pacijenta s težom duševnom smetnjom te za poslovno nesposobnog ili maloljetnog pacijenta, osim u slučaju neodgodive medicinske intervencije, suglasnost na pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak potpisuje zakonski zastupnik, odnosno skrbnik pacijenta.

U interesu pacijenta, zakonski zastupnik, odnosno skrbnik pacijenta, može suglasnost u bilo koje

vrijeme povući potpisivanjem izjave o odbijanju pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka.

- | Ukoliko su interesi pacijenta i njegovog zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika suprotstavljeni, zdravstveni radnik je dužan odmah o tome obavijestiti nadležni Zavod za socijalni rad.

10. Pravo na zaštitu pacijenta nad kojim se obavlja znanstveno istraživanje

Za znanstveno istraživanje nad pacijentom i uključivanje pacijenta u medicinsku nastavu nužan je izričiti pristanak obaviještenog pacijenta.

| Pristanak obaviještenog pacijenta je, pisana, datirana i od pacijenta potpisana suglasnost za sudjelovanje u određenom znanstvenom istraživanju ili medicinskoj nastavi dana na temelju preciznih i na razumljiv način dokumentiranih obavijesti o prirodi, važnosti, posljedicama i rizicima ispitivanja.

Za poslovno nesposobnog ili maloljetnog pacijenta, pristanak daje njegov zakonski zastupnik ili skrbnik.

Pacijent, odnosno njegov zakonski zastupnik, odnosno skrbnik u interesu pacijenta može ovu suglasnost povući u bilo koje vrijeme.

11. Pravo na pristup medicinskoj dokumentaciji

Pacijent ima pravo na pristup cjelokupnoj medicinskoj dokumentaciji koja se odnosi na dijagnostiku i liječenje njegove bolesti.

| Pacijent ima pravo o svome trošku zahtijevati presliku svoje medicinske dokumentacije.

U slučaju smrti pacijenta, ako to pacijent nije za života izrijeком zabranio, pravo na uvid u njegovu medicinsku dokumentaciju ima bračni drug

pacijenta, izvanbračni drug, punoljetno dijete, roditelj, punoljetni brat ili sestra te zakonski zastupnik, odnosno skrbnik pacijenta. Ove osobe imaju pravo o svom trošku zahtijevati presliku medicinske dokumentacije iza umrlog pacijenta.

Protivljenje uvidu u medicinsku dokumentaciju pacijent daje pisanom izjavom potvrđenom od javnog bilježnika.

12. Pravo na povjerljivost

Pacijent ima pravo na povjerljivost podataka koji se odnose na stanje njegova zdravlja sukladno propisima o čuvanju profesionalne tajne i zaštiti osobnih podataka.

| Pacijent ima pravo dati usmenu ili pisanu izjavu o osobama koje mogu biti obaviještene o njegovu prijmu u stacionarnu zdravstvenu ustanovu kao i o njegovom zdravstvenom stanju. Pacijent može imenovati i osobe kojima zabranjuje davanje tih podataka.

13. Pravo na održavanje osobnih kontakata

Tijekom boravka u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi pacijent ima pravo primanja posjetitelja sukladno kućnom redu zdravstvene ustanove te pravo zabraniti posjete određenoj osobi ili osobama.

14. Pravo na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove

Pacijent ima pravo samovoljno napustiti stacionarnu zdravstvenu ustanovu, osim u slučajevima propisanim posebnim zakonom, u slučajevima kada bi to štetilo njegovome zdravlju i zdravlju ili sigurnosti drugih osoba.

| O namjeri napuštanja ustanove pacijent mora dati pisanu izjavu ili usmenu izjavu pred dva istovremeno nazočna svjedoka koji potpisuju izjavu o namjeri pacijenta da napusti ustanovu.

Podatak o samovoljnom napuštanju zdravstvene ustanove bez najave nadležan zdravstveni radnik

obvezan je upisati u medicinsku dokumentaciju pacijenta.

Ako to nalaže zdravstveno stanje pacijenta, nadležan zdravstveni radnik o napuštanju zdravstvene ustanove bez najave obvezan je obavijestiti osobu koju je pacijent naznačio prilikom dolaska u zdravstvenu ustanovu, a nadležna tijela u slučajevima određenim posebnim propisima.

| Ako je pacijent nesposoban za rasuđivanje, odnosno maloljetan nadležan zdravstveni radnik obvezan je obavijestiti njegova zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika.

15. Pravo na privatnost

Pri pregledu, odnosno liječenju, a naročito prilikom pružanja osobne njege pacijent ima pravo na uvjete koji osiguravaju privatnost.

16. Pravo na naknadu štete

Pacijent ima pravo na naknadu štete sukladno općim propisima obveznoga prava.

17. Pravo na podnošenje pritužbe

Ako smatra da su njegova prava prekršena, pacijent ima pravo podnijeti pritužbu nadležnim tijelima ili Povjerenstvu za zaštitu prava pacijenata.

POVJERENSTVO će obavijestiti podnositelja pritužbe o poduzetim aktivnostima poduzetim povodom njegove pritužbe bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana.

- | Povjerenstvo ima pravo na uvid u način ostvarenja prava pacijenata. O obavljenom uvidu Povjerenstvo sastavlja **izvješće** koje bez odgađanja, a **najkasnije u roku od 8 dana**, dostavlja nadležnoj inspekciji odnosno nadležnom tijelu.
- | Tijelo kojem je podnesen zahtjev, odnosno prijava, obvezno je o ishodu postupka obavijestiti Povjerenstvo. Povjerenstvo će u daljnjem roku od 8 dana o ishodu postupka obavijestiti pacijenta.

III.

III. Zakon o zdravstvenoj zaštiti

(Narodne novine broj 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24)

Uz Zakon o zaštiti prava pacijenata, Zakon o zdravstvenoj zaštiti je ključni pravni akt koji regulira prava pacijenata u Republici Hrvatskoj jer ovi Zakoni osiguravaju pacijentima pristup kvalitetnoj i kontinuiranoj zdravstvenoj zaštiti, uz sveobuhvatno poštivanje njihovih osobnih stavova i u skladu s opće prihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima.

01. Prava pacijenata u ostvarivanju zdravstvene zaštite

Pacijenti imaju pravo na:

- jednakost u postupku,
- slobodan izbor doktora,
- standardiziranu kvalitetu zdravstvene usluge,

- prvu pomoć i hitnu medicinsku pomoć,
- odbijanje liječenja od strane studenata i drugih intervencija koje bi obavljali zdravstveni radnici prije stečene stručne kvalifikacije odnosno ishoda odobrenja za samostalan rad,
- na prihvaćanje ili odbijanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka, osim u hitnim slučajevima,
- prehranu u skladu sa svojim svjetonazorom za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi,
- obavljanje vjerskih obreda za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi u za to predviđenome prostoru,
- opremanje u mrtvačnici u slučaju smrti, uz primjenu vjerskih odnosno drugih običaja vezanih uz iskaz pijeteta prema umrloj osobi.

Vojne osobe na službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske ostvaruju pravo na izbor doktora medicine i doktora dentalne medicine sukladno zakonu kojim se uređuje služba u Oružanim snagama Republike Hrvatske, a osobe lišene slobode u nadležnosti ministarstva

nadležnog za pravosuđe sukladno zakonu kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora.

Zaposlenici Ministarstva unutarnjih poslova, ostvaruju pravo na izbor doktora medicine i doktora dentalne medicine, sukladno zakonu kojim se uređuje organizacija policije i radnopravni položaj policijskih službenika, u Domu zdravlja Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske čiji je osnivač Republika Hrvatska.

02. *Odgovornost pacijenata u korištenju zdravstvene zaštite*

Pacijenti su dužni pridržavati se uputa liječnika i kućnog reda zdravstvenih ustanova.

Svaka osoba dužna je svoja prava na zdravstvenu zaštitu koristiti u skladu s odredbama ovoga Zakona i uputama o liječenju doktora medicine i doktora dentalne medicine i osobno je odgovorna zbog nepridržavanja tih uputa.

Svaka poslovno sposobna osoba dužna je poduzimati aktivnosti radi očuvanja i unaprjeđenja svoga

zdravlja i izbjegavati sve rizične čimbenike koji ugrožavaju život i zdravlje.

| Svaka osoba ima pravo neposredno ili pisanim putem zatražiti od ravnatelja zdravstvene ustanove, uprave ili osobe ovlaštene za vođenje poslova trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost odnosno privatnoga zdravstvenog radnika zaštitu svojih prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja joj se pruža.

Ravnatelj, uprava ili osoba ovlaštena za vođenje poslova trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost odnosno privatni zdravstveni radnik obvezni su bez odgađanja postupiti po prigovoru i o poduzetim mjerama pisanim putem obavijestiti podnositelja prigovora najkasnije u roku od osam dana od dana zaprimanja prigovora.

→ Ako osoba nije zadovoljna poduzetim mjerama, zaštitu svojih prava može zatražiti kod ministra, nadležne komore odnosno kod nadležnog suda.

03. Pravo na palijativnu skrb

Proizlazi iz članka 26. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članka 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Palijativna skrb je aktivna, sveobuhvatna skrb za pacijenta čija bolest više ne reagira na diferentno liječenje te se dalje nastavlja simptomatsko liječenje uz socijalnu, psihološku i duhovnu potporu.

Interdisciplinarna je u svom pristupu, a obuhvaća pacijenta, obitelj i zajednicu. Afirmira život a smrt smatra normalnim procesom, ona smrt niti ubrzava niti je odgađa i nastoji očuvati najbolju moguću kvalitetu života sve do smrti.

Palijativna skrb je posebna vrsta medicinske njege usmjerena na poboljšanje kvalitete života pacijenata koji boluju od neizlječivih bolesti. Pomaže njima i njihovim obiteljima lakše suočavanje s problemima koje sa sobom nosi teška bolest.

Osnovni cilj palijativne skrbi je da se pacijent osjeća bolje. Zbog toga se njome sprječavaju ili tretiraju simptomi i nuspojave bolesti i liječenja, ali naglasak je na emocionalnim, društvenim, praktičnim i duhovnim problemima koje bolest može izazvati.

Palijativna skrb može se pružati paralelno s tretmanima za liječenje bolesti. Ona se daje kada se bolest dijagnosticira, tijekom liječenja, tijekom praćenja ili na samom kraju života.

Onkološki pacijenti u Republici Hrvatskoj imaju **pristup multidisciplinarnim timovima** koji uključuju onkologe, medicinske sestre, psihologe i druge stručnjake. Ovi timovi rade zajedno kako bi

osigurali sveobuhvatnu skrb koja uključuje liječenje, psihosocijalnu podršku i rehabilitaciju.

IV.

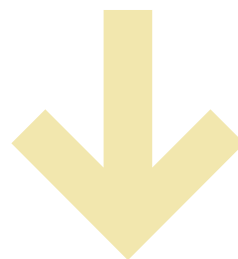

IV. Zakon o radu

(Narodne novine broj 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23)

Prava iz radnih odnosa regulirana su Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu te temeljnim i granskim ugovorima.

Prema Zakonu o radu, privremena nesposobnost za rad (tzv. bolovanje) je situacija u kojoj radnik nije u mogućnosti obavljati svoje radne zadatke zbog zdravstvenih razloga. Ova situacija je regulirana kroz nekoliko članaka Zakona o radu, kao i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Stoga su prava iz radnog odnosa temeljem spomenutog Zakona, slijedeća:

01. Pravo na zaštitu od otkaza

Radnik ima pravo na zaštitu od otkaza i na naknadu plaće tijekom trajanja nesposobnosti (o naknadi plaće v. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju).

02. Pravo na rad na siguran način, zabrana diskriminacija i zaštita dostojanstva

Poslodavac je dužan osigurati radniku uvjete za rad na siguran način i na način koji ne ugrožava zdravlje radnika, u skladu s posebnim zakonom i drugim propisima.

→ Zabranjena je izravna ili neizravna diskriminacija na području rada i uvjeta rada, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju, napredovanju, profesionalnom usmjeravanju, stručnom osposobljavanju i usavršavanju te prekvalifikaciji, u skladu s ovim Zakonom i posebnim zakonima.

Radnik ne smije biti diskriminiran zbog svoje bolesti ili zbog svog zdravstvenog stanja.

Poslodavac je dužan zaštititi dostojanstvo radnika za vrijeme obavljanja posla od postupanja nadređenih, suradnika i osoba s kojima radnik redovito dolazi u doticaj u obavljanju svojih poslova, ako je takvo postupanje neželjeno i u suprotnosti s ovim Zakonom i posebnim zakonima.

03. Rad na izdvojenom mjestu rada

Radnik koji radi u prostoru poslodavca može, radi usklađivanja radnih i obiteljskih obveza te osobnih potreba, zatražiti od poslodavca izmjenu ugovora o radu kojim bi se na određeno vrijeme ugovorio rad na izdvojenom mjestu rada u slučaju zaštite zdravlja uslijed dijagnosticirane bolesti ili utvrđenog invaliditeta.

04. Dužnost obavijestiti poslodavca o privremenoj nesposobnosti za rad

Radnik ima obvezu u slučaju privremene nesposobnosti za rad što prije obavijestiti poslodavca o svojoj nesposobnosti, a najkasnije u roku od 3 dana mora dostaviti mu liječničku potvrdu o

privremenoj nesposobnosti i njezinom očekivanom trajanju.

Ako radnik iz opravdanih razloga nije mogao ispuniti ovu obvezu, mora to učiniti što je prije moguće, a najkasnije u roku od 3 dana od prestanka razloga koji ga je u tome onemogućavao.

05. Pravo povratka na prethodne ili odgovarajuće poslove radnika koji je privremeno bio nesposoban za rad

Radnik koji je privremeno bio nesposoban za rad zbog bolesti, a za kojega nakon liječenja, odnosno oporavka, ovlašteni liječnik ili ovlašteno tijelo utvrdi da je sposoban za rad, ima se pravo vratiti na poslove na kojima je prethodno radio.

→ Ako je prestala potreba za obavljanjem poslova na kojima je radnik prethodno radio, poslodavac mu je dužan ponuditi sklapanje ugovora o radu za obavljanje drugih odgovarajućih poslova, koji moraju, što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio.

OPREZ: Ako poslodavac nije u mogućnosti radniku ponuditi sklapanje ugovora o radu za obavljanje drugih odgovarajućih poslova ili ako radnik odbije ponuđenu izmjenu ugovora o radu, poslodavac mu može otkazati na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

| U radnom zakonodavstvu radnicima koji su zbog različitih zdravstvenih razloga nesposobni za obavljanje radnih zadataka osigurana je određena razina pravne zaštite radi zaštite njihovih prava iz radnog odnosa. **Međutim, u praksi su česte situacije u kojima radnici zbog privremene ili trajne nesposobnosti za rad ostaju bez radnih mjesta, jer poslodavac za takvog radnika često nema mogućnosti rasporediti ga na radno mjesto sukladno njegovoj radnoj sposobnosti.**

Nažalost, pod pritiskom različitih ekonomskih izdataka radnici s narušenim psihofizičkim stanjem nastavljaju obavljati radne zadatke upravo kako bi sačuvali radna mjesta i osigurali materijalna primanja.

06. Pravo zaposlenja na drugim poslovima

Ako kod radnika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili uz djelomičan gubitak radne sposobnosti poslodavac je dužan ponuditi radniku sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, koji moraju, što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio.

| Radi osiguranja ovih poslova poslodavac je dužan prilagoditi poslove sposobnostima radnika, izmijeniti raspored radnog vremena, odnosno poduzeti druge mjere da radniku osigura odgovarajuće poslove.

07. Privremena nesposobnost za rad ne uračunava se u dane godišnjeg odmora

Blagdani i neradni dani, razdoblje privremene nesposobnosti za rad, te dani plaćenog dopusta, ne uračunavaju se u trajanje godišnjeg odmora.

08. Pravo na prenošenje godišnjeg odmora u sljedeću kalendarsku godinu

Godišnji odmor, odnosno dio godišnjeg odmora koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen, zbog bolesti, radnik ima pravo iskoristiti po povratku na rad, a najkasnije do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

09. Pravo na plaćeni dopust

Tijekom kalendarske godine radnik ima pravo na oslobođenje od obveze rada uz naknadu plaće (plaćeni dopust) za važne osobne potrebe (sklapanje braka, rođenje djeteta, teža bolest ili smrt člana uže obitelji i sl.) u ukupnom trajanju od 7 radnih dana godišnje, ako to nije drukčije uređeno kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu.

→ Ovo pravo može biti povoljnije ugovoreno temeljnim ili granskim kolektivnim ugovorima, u tom slučaju primjenjuje se povoljnije pravo.

10. Pravo na neplaćeni dopust

Radnik ima pravo na neplaćeni dopust u ukupnom trajanju od 5 radnih dana godišnje za pružanje osobne skrbi.

Pod pružanjem osobne skrbi, smatra se skrb koju radnik pruža članu uže obitelji ili osobi koja živi u istom kućanstvu i koja joj je potrebna zbog ozbiljnog zdravstvenog razloga.

→ Neplaćeni dopust može biti i duljeg trajanja ako je to uređeno kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu.

11. Pravo na odsutnost s posla

Radnik ima pravo na odsutnost s posla 1 dan u kalendarskoj godini kada je zbog osobito važnog i hitnog obiteljskog razloga uzrokovanog bolešću ili nesretnim slučajem prijeko potrebna njegova trenutna nazočnost.

12. Otkazni rok ne teče za vrijeme privremene nesposobnosti za rad

Otkazni rok u slučaju otkaza ugovora o radu ne teče za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

- **IZNIMNO** – otkazni rok teče za vrijeme privremene nesposobnosti za rad radniku kojem je poslodavac prije početka toga razdoblja radniku otkazao ugovor o radu i tom odlukom radnika u otkaznom roku oslobodio obveze rada.

V.

V. Zakon o zaštiti na radu

(Narodne novine broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18)

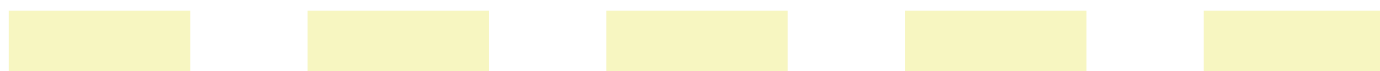
Pravo na posebnu zaštitu na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti.

Poslodavac je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kojima je nadležno tijelo za vještačenje utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

Poslodavac je obvezan ovim radnicima:

1. prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje
2. omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih

poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja smanjenja radne sposobnosti ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

VI.

VI. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju

(Narodne novine broj 80/13, 137/13, 98/19, 33/23)

Prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, uključujući i prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, prema ovome Zakonu obuhvaćaju:

1. pravo na zdravstvenu zaštitu,
2. pravo na novčane naknade.

01. Pravo na zdravstvenu zaštitu

Pravo na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja obuhvaća pravo na:

- primarnu zdravstvenu zaštitu - uključuje usluge obiteljske (opće) medicine, ginekologije, dentalne medicine i zdravstvene njege u kući,
- specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu - obuhvaća dijagnostiku, liječenje, medicinsku rehabilitaciju i druge specijalističke usluge,
- bolničku zdravstvenu zaštitu,

- pravo na lijekove koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO),
- dentalna pomagala koja su utvrđena osnovnom i dodatnom listom dentalnih pomagala HZZO-a,
- ortopedska i druga pomagala koja su utvrđena osnovnom i dodatnom listom ortopedskih i drugih pomagala HZZO-a,
- zdravstvenu zaštitu u drugim državama članicama, ugovornim državama i trećim državama.

02. Pravo na plaćene zdravstvene usluge

Osiguranim osobama u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurava plaćanje zdravstvenih usluga u cijelosti za:

1. cjelokupnu zdravstvenu zaštitu djece do navršene 18. godine života te osoba s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj

- koje nemaju sredstava za uzdržavanje i osobe koje su nesposobne za samostalan život i rad, a pod uvjetom da nemaju sredstava za uzdržavanje,
2. specifičnu zdravstvenu zaštitu redovitih učenika i redovitih studenata prema propisima o redovitom školovanju u Republici Hrvatskoj,
 3. preventivnu zdravstvenu zaštitu,
 4. zdravstvenu zaštitu žena u vezi s praćenjem trudnoće i poroda,
 5. zdravstvenu zaštitu u vezi s medicinski pomognutom oplodnjom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje medicinski pomognuta oplodnja,
 6. preventivnu zdravstvenu zaštitu osoba starijih od 65 godina života,
 7. preventivnu zdravstvenu zaštitu osoba s invaliditetom iz registra osoba s invaliditetom utvrđenog zakonom kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom,
 8. cjelokupno liječenje zaraznih bolesti za koje je zakonom određeno provođenje mjera za sprječavanje njihova širenja,

9. obvezno cijepljenje, imunoprofilaksu i kemoprofilaksu,
10. cjelokupno liječenje kroničnih psihijatrijskih bolesti,
11. cjelokupno liječenje zloćudnih bolesti,
12. cjelokupno liječenje koje je posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti,
13. hemodijalizu i peritonejsku dijalizu,
14. zdravstvenu zaštitu u vezi s uzimanjem i presađivanjem dijelova ljudskoga tijela u svrhu liječenja,
15. izvanbolničku hitnu medicinsku pomoć u djelatnosti hitne medicine koja uključuje hitni prijevoz kopnenim, vodenim i zračnim putem,
16. kućne posjete i kućno liječenje,
17. patronažnu zdravstvenu zaštitu,
18. sanitetski prijevoz za posebne kategorije bolesnika,
19. lijekove s osnovne liste lijekova Zavoda propisane na recept,
20. zdravstvenu njegu u kući osigurane osobe,
21. laboratorijsku dijagnostiku na razini primarne

- zdravstvene zaštite,
22. palijativnu zdravstvenu zaštitu,
 23. postupke koji su sastavni dio preventivnih pregleda u okviru specifične zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

03. Pravo na naknadu plaće

Osiguranici (onkološki bolesnici) u okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja imaju pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad zbog korištenja zdravstvene zaštite.

Pravo na predmetnu naknadu ostvaruju i osiguranici kojima je odobrena njega člana obitelji - djeteta oboljelog od zloćudne bolesti.

Kako se određuje visina naknade plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad?

Onkološki bolesnici često trebaju dugotrajno bolovanje zbog liječenja i oporavka.

Osiguranik ima pravo na teret poslodavca i sredstava HZZO-a, odnosno Državnog proračuna,

ostvariti pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti počevši od prvoga dana utvrđene privremene nesposobnosti u maksimalnom trajanju od 18 mjeseci po istoj dijagnozi bolesti, bez prekida.

Trajanje i naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja):

- Tijekom prvih 42 dana bolovanja, kao i za sve vrijeme dok se osiguranik nalazi na radu u trećoj državi na koji ga je uputio poslodavac ili je sam zaposlen u trećoj državi, naknadu plaće isplaćuje poslodavac.
 - Nakon toga, od 43. dana naknadu isplaćuje HZZO do najviše 18 mjeseci.
 - Ako je bolovanje dulje od 18 mjeseci, bolesnik se upućuje na invalidsku komisiju koja procjenjuje invalidnost i mogućnost umirovljenja.
- | Naknada za bolovanje iznosi najviše 100% osnovice plaće, ovisno o težini bolesti.

Ključni članci Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju koji uređuju privremenu nesposobnost

za rad:

- Članak 39. definira okolnosti pod kojima osiguranik ima pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.
- Članak 40. propisuje trajanje prava na naknadu plaće ovisno o uzroku nesposobnosti.
- Članak 41. određuje iznos naknade plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad.

a) Postupak ostvarivanja prava na privremenu nesposobnost za rad

1. Utvrđivanje nesposobnosti za rad:
 - izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite (liječnik opće/obiteljske medicine) utvrđuje privremenu nesposobnost za rad i izdaje odgovarajuću potvrdu.
2. Obavješćavanje poslodavca:
 - osiguranik je dužan odmah, a najkasnije u roku od tri dana, obavijestiti poslodavca o nastupu privremene nesposobnosti za rad i dostaviti mu potvrdu izabranog liječnika.

3. Naknada plaće:
 - tijekom prvih 42 dana bolovanja, naknadu plaće isplaćuje poslodavac,
 - od 43. dana nadalje, naknadu isplaćuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO).
4. Kontrola i produženje bolovanja:
 - ako bolovanje traje dulje od 42 dana, izabrani liječnik može predložiti produženje bolovanja, uz suglasnost liječničkog povjerenstva HZZO-a.
5. Maksimalno trajanje bolovanja:
 - maksimalno trajanje bolovanja ovisi o medicinskoj indikaciji i procjeni liječničkog povjerenstva HZZO-a.

Osnovica za naknadu plaće

Osnovicu za naknadu plaće čini prosječni iznos plaće isplaćene osiguraniku u posljednjih 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupio slučaj koji je uzrokovao privremenu nesposobnost za rad.

→ Ova osnovica uključuje redovitu mjesečnu

plaću te naknadu plaće isplaćene za vrijeme odsutnosti s rada, kao što su godišnji odmor, plaćeni dopust i privremena nesposobnost.

b) Visina naknade:

Naknada plaće ne može biti niža od 70% osnovice za naknadu plaće.

U određenim slučajevima koji su propisani Zakonom, naknada može iznositi 100% osnovice.

Ako je isplaćena jedna ili nijedna plaća osnovica za naknadu se određuje od najniže osnovice (683,24 EUR).

Naknada na teret HZZO-a:

- 70% — za prvih šest kalendarskih mjeseci neprekidnog bolovanja (članak 55. ZOZO-a)
- 80% — od prvog dana nakon isteka šest mjeseci do 18 mjeseci
- 50% zadnje isplaćene naknade plaće — nakon isteka 18 mjeseci neprekidnog bolovanja (članak 52. ZOZO-a)
→ ne umanjuje se na 50% u slučaju

privremene nesposobnosti zbog liječenja zloćudnih bolesti, njege djeteta oboljelog od zloćudne bolesti, provođenja hemodijalize ili peritonijske dijalize i uzimanje i presađivanjem dijelova ljudskog tijela.

c) Uvjet za isplatu naknade

Prethodno osiguranje:

- najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine.

Ako nije ispunjen uvjet:

- 25% proračunske osnovice za sve vrijeme trajanja bolovanja (110,36 EUR).

Proračunska osnovica za 2025. godinu iznosi 441,44 EUR.

d) Nadzor i kontrola

Nadzor i kontrolu nad korištenjem privremene nesposobnosti za rad osiguranika kao i utvrđivanja postojanja medicinskih indikacija ili drugih razloga za privremenu nesposobnost, obavlja HZZO.

Nadzor i kontrola nad korištenjem privremene nesposobnosti za rad obuhvaća:

- kontrolu rada izabranog doktora u vezi s utvrđivanjem privremene nesposobnosti te, u pravilu,
- neposrednu kontrolu osiguranika u ordinaciji ili
- izvan ordinacije izabranog doktora, uključujući i kućni posjet.

Privremenu nesposobnost za rad, nakon što je utvrđen prestanak privremene nesposobnosti za rad temeljem obavijesti Zavoda za vještačenje, izabrani doktor može ponovno utvrditi samo osiguraniku kod kojeg je utvrđena:

- smanjena radna sposobnost uz preostalu radnu sposobnost,
 - djelomični gubitak radne sposobnosti,
- i to u slučaju pogoršanja bolesti na osnovi koje mu je to utvrđeno ili pojavom bolesti na osnovi druge dijagnoze bolesti.

Osigurane osobe obvezne su sudjelovati u troškovima zdravstvene zaštite (participacija) u određenim postotcima i iznosima, ovisno o vrsti zdravstvene usluge.

04. Pravo na naknadu troškova prijevoza

Onkološki bolesnici ostvaruju pravo na naknadu za troškove prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (kemoterapija i radioterapija) neovisno o udaljenosti ugovorne zdravstvene ustanove u koju je upućena od mjesta prebivališta.

Pod naknadom za troškove prijevoza podrazumijeva se naknada za troškove prijevoza javnim prijevoznim sredstvima po najnižoj cijeni i prema najkraćoj relaciji prema službenom daljinomjeru javnog prijevoznika.

IZNIMNO: osiguranoj osobi se zbog njezinog zdravstvenog stanja, prema prethodnom odobrenju liječničkog povjerenstva Zavoda, a na prijedlog izabranog doktora, može odobriti korištenje

skupljeg javnog prijevoznog sredstva (spavaća kola u vlaku, zrakoplov).

Pravo na naknadu za troškove prijevoza osigurana osoba ostvaruje na osnovu tiskanice putnog naloga koji izdaje izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite ili ovlašteni radnik Zavoda.

05. Pravo na naknadu za troškove smještaja

Naknada za troškove smještaja pripada jednom od roditelja ili osobi koja se skrbi o djetetu za vrijeme bolničkog liječenja djeteta.

VII.

VII. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju

(Narodne novine broj 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21, 23/23)

Pravo na oslobođenje od plaćanja dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja

Onkološki bolesnici u Hrvatskoj nisu automatski oslobođeni od plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Međutim, postoje određene okolnosti pod kojima mogu ostvariti to pravo:

1. **Invaliditet sa 100% oštećenja:** osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene

životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi,

2. **Prihodovni cenzus:** Osigurane osobe čiji ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, po članu obitelji mjesečno ne prelazi 421,92 EUR, odnosno za samce 528,23 EUR, imaju pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret državnog proračuna (navedeno su podaci za 2025. godinu). Pri tome se uzima u obzir prihod svih osoba koje žive u zajedničkom kućanstvu.

| Odluku o usklađivanju prihodovnog cenzusa donosi Upravno vijeće HZZO-a na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, najkasnije do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću godinu.

Prihodovni cenzus povećava se svake kalendarske godine prema stopi povećanja prihodovnog cenzusa koja se utvrđuje tako da se zbroji stopa promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u prethodnoj godini u odnosu na godinu koja joj prethodi i stopa promjene prosječne bruto plaće

svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini u odnosu na godinu koja joj prethodi.

Što se smatra prihodom?

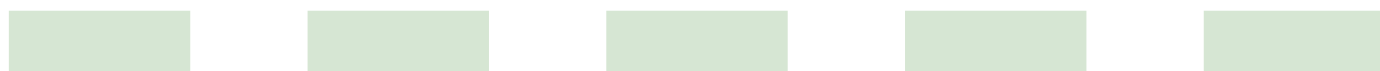
Svi primici koje obitelj ostvari na ime dohotka od nesamostalnog rada, dohotka ili dobiti od samostalne djelatnosti, primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja te svi drugi primici ostvareni prema posebnim propisima.

| Za ostvarivanje prava na oslobađanje od plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja, a naročito bolesnici kojima je utvrđen teži ili teški stupanj invaliditeta, potrebno je podnijeti zahtjev Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje uz odgovarajuću dokumentaciju koja potvrđuje ispunjavanje navedenih uvjeta.

S druge strane, svi koji imaju dopunsko zdravstveno osiguranje dobivaju još i sljedeće pogodnosti, koje uključuju:

- pravo na pokrivanje troškova zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja

- pravo na pokriveno troškove bolničkog liječenja, specijalističkih pregleda i dijagnostike
- pravo na pokriveno troškove ortopedskih i drugih pomagala dentalne zdravstvene zaštite i protetike fizikalne rehabilitacije, kad se ova zdravstvena zaštita koristi temeljem uputnice HZZO-a i u ustanovama koje imaju sklopljen ugovor s HZZO-om.

VIII.

VIII. Pravilnik o rokovima najduljeg trajanja bolovanja ovisno o vrsti bolesti

(Narodne novine broj 153/09)

Ovim Pravilnikom određuju se rokovi do kojih može trajati privremena nesposobnost za rad zbog bolesti, ozljede ili drugih okolnosti osiguranika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koje utvrđuje izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite.

- | Za zloćudne bolesti rokovi su utvrđeni u minimalnom trajanju do 14 dana i u maksimalnom trajanju do 60 dana (ŠIFRE BOLESTI od C00 - C24, C32-C34, C40, C43-C44, C46, C50-C51, C53, C56C57, C60-C67, C70-C72, C75, C80-C82, C88, C90-C92).

IX.

Fotografija: © Lovro Pavličić

IX. Zakon o socijalnoj skrbi

(Narodne novine broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23)

Zakon o socijalnoj skrbi je ključni zakon koji regulira prava i usluge koje se pružaju osobama u potrebi, uključujući i onkološke bolesnike. Prema ovom Zakonu, onkološki bolesnici mogu ostvariti različita prava i usluge, ovisno o njihovim specifičnim potrebama i situaciji. Za ostvarivanje naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi potreban je pristanak korisnika odnosno njegova zakonskog zastupnika. Korisnik usluga socijalne skrbi je osoba koja, između ostalog, zbog bolesti ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama.

Stoga, evo ključnih aspekata:

01. Pravo na socijalne usluge

Onkološki bolesnici mogu imati pravo na različite socijalne usluge, uključujući savjetovanje,

psihosocijalnu podršku, pomoć u kući te smještaj u ustanovama socijalne skrbi, ako je to potrebno.

Korisnik u sustavu socijalne skrbi ima pravo sudjelovati u procjeni stanja, potreba i odlučivanju o korištenju usluga te pravodobno dobiti informacije i podršku za donošenje odluka.

02. Pravo na novčane naknade

Ovisno o financijskoj situaciji, onkološki bolesnici mogu imati pravo na različite oblike novčanih naknada, kao što su:

- zajamčena minimalna naknada,
- naknada za troškove stanovanja,
- naknade za troškove prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite,
- jednokratne novčane pomoći,
- naknade koju osigurava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb,
- doplatka za njegu i pomoć druge osobe,
- doplatka za pripomoć u kući,
- ortopedskog doplatka,

- posebnog doplatka.

Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje.

03. Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu

Priznaje se samcu ili kućanstvu koje nema dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu **ne priznaje se samcu ili kućanstvu ako:**

- je samac ili član kućanstva vlasnik registriranog vozila čija vrijednost prelazi iznos od 40 osnovica, osim vozila koje služi za prijevoz samca ili člana kućanstva korisnika prava po osnovi invaliditeta ili je prema procjeni stručnog radnika vozilo nužno zbog prometne izoliranosti
- je samac sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, osim u slučaju

pokretanja postupka za raskid, utvrđenje ništivosti ili poništaj ugovora

- samac ili član kućanstva u postupku priznavanja prava nije omogućio uvid u prihod ili imovinu
- se nezaposleni radno sposoban i djelomično radno sposoban samac ne nalazi u evidenciji nezaposlenih osoba prema zakonu kojim se uređuje tržište rada
- je samac korisnik usluge smještaja ili organiziranog stanovanja, osim beskućnika koji je korisnik usluge smještaja ili organiziranog stanovanja u prenoćištu ili prihvatilištu, žrtve nasilja u obitelji i žrtve trgovanja ljudima ili
- je samac otkazao ugovor o radu u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka radi priznavanja prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Zajamčena minimalna naknada za samca iznosi:

- 100 % osnovice za radno sposobnog samca
- 130 % osnovice za stariju osobu i osobu potpuno nesposobnu za rad.

Zajamčena minimalna naknada za kućanstvo utvrđuje se kao zbroj udjela članova kućanstva, a udio za pojedinog člana kućanstva iznosi:

- 70 % osnovice za odraslu radno sposobnu osobu
- 95 % osnovice za odraslu osobu potpuno nesposobnu za rad i za stariju osobu
- 120 % osnovice za samohranog radno sposobnog roditelja
- 135 % osnovice za samohranog roditelja potpuno nesposobnog za rad
- 70 % osnovice za dijete
- 80 % osnovice za dijete u jednoroditeljskoj obitelji
- 90 % osnovice za dijete samohranog roditelja
- 120 % osnovice za trudnicu i roditelju do šest mjeseci nakon poroda.

Ako samac ili kućanstvo ostvaruje prihod, iznos zajamčene minimalne naknade za svaki pojedini mjesec od pokretanja postupka do donošenja rješenja utvrđuje se kao razlika između iznosa zajamčene minimalne naknade i prihoda samca ili

kućanstva u svakom pojedinom mjesecu počevši od mjeseca u kojem je pokrenut postupak za priznavanje prava do mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem se donosi rješenje.

Zajamčena minimalna naknada za 2025. godinu iznosi 160,00 € uključujući povećanje postotaka za 25 % izmjenom Zakona o socijalnoj skrbi.

Osnovica za druge naknade u sustavu socijalne skrbi iznosi 75,00 €.

Zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu:

→ podnosi se područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema prebivalištu korisnika, a obrazac koji je potrebno ispuniti dostupan je na stranicama Zavoda.

Uz ispunjeni obrazac potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

- uvjerenje o redovitom školovanju – za djecu na srednjoškolskom obrazovanju i studiju
- posljednju sudsku odluku u slučaju primanja ili

- davanja uzdržavanja (alimentacija)
- potvrdu banke (ovlaštenje/suglasnost) o broju tekućeg računa.

04. Pravo na naknadu za troškove stanovanja

Priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade, osim beskućniku koji se nalazi u prenoćištu, prihvatilištu ili mu je priznata usluga smještaja u organiziranom stanovanju, žrtvi nasilja u obitelji i žrtvi trgovanja ljudima kojoj je priznata usluga smještaja u kriznim situacijama.

Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalne naknade, troškove grijanja, vodne usluge te troškove koji su nastali zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti zgrade, a iznose najmanje 30 % iznosa zajamčene minimalne naknade priznate samcu odnosno kućanstvu.

Ako su troškovi stanovanja manji od 30 % iznosa zajamčene minimalne naknade, pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se u iznosu

stvarnih troškova stanovanja, a odnose se na:

- najamninu
- komunalnu naknadu
- troškove grijanja
- vodne usluge
- troškove zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti.

Jedinica lokalne samouprave dužna je korisnicima prava na zajamčenu minimalnu naknadu priznati pravo na troškove stanovanja.

05. Pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata

Priznaje se samcu ili kućanstvu koji ispunjavaju uvjete za stjecanje statusa ugroženog kupca, propisane propisima kojima se uređuje energetske sektor.

Pravo se priznaje na zahtjev samca ili predstavnika kućanstva.

Mjesečni iznos naknade za ugroženog kupca energenata, način sudjelovanja u podmirenju troškova

energenata korisnika naknade te postupanje Zavoda vezano za priznanje predmetne naknade uredbom propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Sukladno važećoj Uredbi naknada iznosi do najviše 26,54 €, iznimno, do najviše 70,00 € mjesečno do 31. ožujka 2025. godine.

Zahtjev za priznavanje prava podnosi se Područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

06. Pravo na naknadu za osobne potrebe

Priznaje se djetetu osnovnoškolske i srednjoškolske dobi, drugoj mlađoj punoljetnoj osobi, odrasloj osobi i starijoj osobi kojoj se priznaje pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju.

Pravo na naknadu za osobne potrebe priznaje se u postotku od osnovice i iznosi:

- 50 % osnovice za dijete osnovnoškolske dobi, odraslu i stariju osobu (37,50 €)

- 70 % osnovice za dijete i mlađu punoljetnu osobu srednjoškolske dobi i drugu mlađu punoljetnu osobu (52,50 €).

07. Pravo na jednokratnu naknadu

Priznaje se samcu ili kućanstvu zbog podmirenja izvanrednih troškova te ne može podmiriti osnovne životne potrebe nastale, između ostalog i zbog bolesti.

Ukupan iznos priznatih jednokratnih naknada u jednoj kalendarskoj godini može iznositi najviše 500 % osnovice koju svojom odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske za samca (trenutno iznosi 331,80 €), odnosno 700 % osnovice za kućanstvo (trenutno iznosi 464,53 €).

Jednokratna naknada može se isplatiti i u naravi ako se na temelju utvrđenih okolnosti ocijeni ili se može osnovano pretpostaviti da korisnik naknadu neće koristiti namjenski.

U osobito opravdanim slučajevima, kada to zahtijevaju životne okolnosti u kojima se korisnik

našao, Zavod može jednom godišnje priznati jednokratnu naknadu u iznosu do 1.327,23 €.

| Uz Zahtjev za jednokratnu naknadu koji se može preuzeti u Zavodu za socijalni rad prema mjestu prebivališta korisnika ili na njihovim internetskim stranicama, podnosi se medicinska dokumentacija i dokaz o stanju na bankovnim računima za posljednjih šest mjeseci za sve članove kućanstva.

08. Pravo na naknadu za pogrebne troškove

Priznaje se fizičkoj ili pravnoj osobi koja je podmirila troškove pogreba ili izvršila uslugu pogreba — do iznosa osnovnih troškova pogreba u mjestu pogreba odnosno u mjestu posljednjeg prebivališta korisnika u Republici Hrvatskoj u slučaju pogreba izvan područja Republike Hrvatske:

1. osobe koja nije imala zakonskog ili ugovornog obveznika uzdržavanja i
2. osobe koja je u trenutku smrti bila korisnik:

- a. prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili
- b. prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja na temelju rješenja Zavoda.

09. Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja

Priznaje se za njegu djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koja:

- je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj ili njegovatelj osposobljen
- je u potpunosti nepokretna i uz pomoć ortopedskih pomagala
- ima poremećaj autističnog spektra četvrtog stupnja ili
- ima više vrsta oštećenja četvrtog stupnja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) zbog kojih je potpuno ovisna o pomoći i njezi

druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

10. Pravo na zdravstvenu zaštitu

Iako se zdravstvena zaštita primarno regulira Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o socijalnoj skrbi može pružiti dodatnu podršku u vidu pokrivanja troškova koji nisu obuhvaćeni osnovnim zdravstvenim osiguranjem.

11. Pravo na pomoć i njegu

Ako onkološki bolesnik nije u mogućnosti samostalno se brinuti o sebi, može ostvariti pravo na pomoć i njegu u kući.

Usluga pomoći u kući obuhvaća:

- organiziranje prehrane (priprema ili nabava i dostava gotovih obroka)
- obavljanje kućnih poslova
- održavanje osobne higijene i/ili
- zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

12. Pravo na uslugu smještaja

Priznaje se u kriznim situacijama osobi kojoj je ugrožen život zbog bolesti, nemoći, ovisnosti, socijalne isključenosti ili drugih okolnosti.

Ako onkološki pacijent ne može živjeti samostalno, može ostvariti pravo na smještaj u institucijama socijalne skrbi, kao što su domovi za starije osobe ili specijalizirane ustanove za palijativnu skrb. Smještaj u ovim ustanovama može biti besplatan ili uz sufinanciranje, ovisno o imovinskoj situaciji pacijenta.

13. Pravo na novčanu pomoć

Onkološki pacijenti koji nisu u mogućnosti raditi zbog bolesti mogu ostvariti pravo na novčanu pomoć. To može uključivati:

- Naknadu za nezaposlenost ili pravo na invalidninu ako je bolest dovela do trajnog smanjenja radne sposobnosti.
- Pravo na pomoć za troškove liječenja i rehabilitacije ukoliko su takvi troškovi visoki i

pacijent ih nije u mogućnosti podmiriti.

14. Pravo na psihosocijalnu podršku

Onkološki pacijenti imaju pravo na psihosocijalnu pomoć, uključujući terapijske usluge koje se bave emocionalnim, psihološkim i socijalnim aspektima bolesti.

Socijalni radnici, psiholozi i psihijatri mogu pružiti podršku kako bi pacijenti lakše podnosili stres izazvan bolešću.

15. Pravo na podršku za obitelj

Obitelj onkoloških pacijenata također može ostvariti određena prava, poput:

- Pravo na pomoć za skrb i njegu bolesne osobe.
- Pomoć u obavljanju kućanskih poslova.
- Informiranje o pravima i mogućnostima za pomoć u skrbi o pacijentima.

16. Pravo na naknadu za troškove njege

U slučaju potrebe za profesionalnom njegovateljskom pomoći, obitelj može dobiti naknadu za troškove njege ako je pacijent u potrebi za stalnom njegom i nije u mogućnosti pružiti sebi osnovnu njegu.

17. Pravo na socijalnu pomoć za troškove liječenja

Ukoliko onkološki pacijent ima nizak prihod ili imovinsku situaciju koja onemogućava pokrivanje troškova liječenja, mogu se ostvariti određene socijalne pomoći za pokrivanje troškova liječenja,

uključujući nabavku lijekova, pomagala i terapije koja nije obuhvaćena osnovnim zdravstvenim osiguranjem.

Prava koja se priznaju u novčanom iznosu isplaćuju se mjesečno, osim jednokratne naknade.

X.

x. Zakon o inkluzivnom dodatku

([Narodne novine broj 156/23](#))

Zakonom o inkluzivnom dodatku koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine u pravo na inkluzivni dodatak objedinile su se četiri naknade:

- osobna invalidnina,
- doplatak za pomoć i njegu,
- doplatak za djecu koji se ostvaruje u uvećanom iznosu radi oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta te
- novčana pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom.

01. Iznos inkluzivnog dodatka

Osnovica za izračun inkluzivnog dodatka iznosi 120,00 EUR.

Inkluzivni dodatak utvrđuje se prema određenoj razini potpore i iznosi:

- 600 % osnovice za prvu razinu potpore
- 400 % osnovice za drugu razinu potpore
- 360 % osnovice za treću razinu potpore
- 135 % osnovice za četvrtu razinu potpore
- 115 % osnovice za petu razinu potpore.

Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu **1., 2. i 3. razine** priznaje se:

- odrasloj osobi s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojoj je utvrđen 3. ili 4. stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom
- djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim

ili osjetilnim oštećenjem kojem je utvrđen 2., 3. ili 4. stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu **4. i 5. razine** priznaje se:

- odrasloj osobi i djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojima je utvrđen 2. ili 3. stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Pravo na inkluzivni dodatak ne priznaje se:

1. osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja,
2. osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje prema posebnim propisima,
3. osobi koja doplatak za pomoć i njegu ostvaruje prema posebnim propisima.

Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu od 115% i 135% osnovice ne priznaje se osobi:

1. koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima,
2. koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti,
3. kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje.

O pravu na inkluzivni dodatak rješenjem odlučuje Hrvatski zavod za socijalni rad.

Mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu stranke.

Pravo na inkluzivni dodatak priznaje se s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Razinu potpore utvrđuje Zavod za socijalni rad na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

Potpورا se razvrstava u pet razina na temelju Liste vrste i težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti definirane propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

- | Postupak za priznavanje prava na inkluzivni dodatak pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti (obavijest članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica itd.).
- Postupak za priznavanje prava na inkluzivni dodatak je žuran. Rješenje se donosi u roku od

15 ili 30 dana od podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

→ Pravo na inkluzivni dodatak priznaje se s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

02. Utvrđivanje prava na inkluzivni dodatak postojećim korisnicima

U odnosu na postojeće korisnike prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu, oni i nadalje ostvaruju priznato pravo dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu.

U tom slučaju korisnici ne moraju podnositi zahtjev za priznavanje inkluzivnog dodatka, već je Zavod dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak i to najkasnije do 31. prosinca 2024. godine.

Ako Zavod tijekom postupka utvrdi da korisnik

ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, pravo na inkluzivni dodatak priznat će se korisniku od 1. siječnja 2024. godine.

Ukoliko, se nakon postupka provedenog po službenoj dužnosti, utvrdi da korisnik ne ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, Zavod će ukinuti rješenje kojim je korisniku ranije priznato pravo na osobnu invalidninu odnosno pravo na doplatak za pomoć i njegu s prvim danom idućeg mjeseca od mjeseca u kojem je rješenje Zavoda postalo izvršno.

| Da biste ostvarili pravo na inkluzivni dodatak, potrebno je slijediti određeni postupak i prikupiti odgovarajuću dokumentaciju. Onkološki bolesnici mogu imati pravo na inkluzivni dodatak, ali to ne ovisi samo o onkološkoj dijagnozi, već o težini funkcionalnog oštećenja koje bolest uzrokuje.

Evo detaljnog vodiča kroz korake koje trebate poduzeti:

1. Podnošenje zahtjeva

- Gdje podnijeti zahtjev: Zahtjev se podnosi nadležnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu vašeg prebivališta.
- Načini podnošenja: Zahtjev možete podnijeti osobno, poštom ili putem elektroničke pošte, ovisno o mogućnostima i pravilima lokalnog ureda.

2. Potrebna dokumentacija

- Osobni dokumenti: Preslika osobne iskaznice ili drugog identifikacijskog dokumenta.
- Medicinska dokumentacija: Svi relevantni medicinski nalazi i potvrde koje dokazuju vrstu i stupanj invaliditeta.
- Druge potvrde: Dokazi o prethodnim pravima ili naknadama (ako postoje) te drugi dokumenti koje zavod može zatražiti.

3. Postupak vještačenja

- Upućivanje na vještačenje: Nakon predaje

zahtjeva, Hrvatski zavod za socijalni rad upućuje vas na vještačenje kako bi se utvrdio stupanj i vrsta oštećenja zdravlja.

- Provođenje vještačenja: Vještačenje provodi ovlašteni Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

4. **Donošenje rješenja**

- Rok za donošenje rješenja: Postupak za priznavanje prava na inkluzivni dodatak je žuran, a rješenje se donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako nije potrebno provoditi ispitni postupak.
- Obavijest o rješenju: Nakon donošenja rješenja, bit ćete obaviješteni o ishodu te o visini i razini potpore koja vam je priznata.

5. **Isplata inkluzivnog dodatka**

- Način isplate: Inkluzivni dodatak isplaćuje se mjesečno na vaš bankovni račun ili putem druge dogovorene metode isplate.

- Početak isplate: Isplata započinje od dana priznavanja prava, sukladno rješenju.

| Korisniku prava na inkluzivni dodatak koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od 6 mjeseci pravo na inkluzivni dodatak miruje.

XI.

XI. Zakon o suzbijanju diskriminacije

(Narodne novine broj 85/08, 112/12)

Ovaj Zakon općenito zabranjuje diskriminaciju na temelju različitih osnova, uključujući i zdravstveno stanje. Cilj Zakona je osigurati zaštitu i promicanje jednakosti.

Zakon propisuje da osoba koja smatra da je diskriminirana može podnijeti tužbu sudu radi zaštite svojih prava. Sud može naložiti poslodavcu da prestane s diskriminacijom i nadoknadi štetu.

Primjena u praksi:

| U praksi, radnici koji smatraju da su diskriminirani zbog zdravstvenog stanja mogu podnijeti pritužbu poslodavcu ili nadležnim tijelima, kao što su inspekcija rada ili pravobranitelj za ravnopravnost spolova. Ako se problem ne riješi na toj razini, radnik može pokrenuti sudski

postupak. Sudska praksa pokazuje da su sudovi skloni zaštititi prava radnika u slučajevima očite diskriminacije, a poslodavci mogu biti obvezani nadoknaditi štetu i promijeniti diskriminatorne prakse.

XII.

XII. Zakon o mirovinskom osiguranju

(Narodne novine broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21, 119/22)

Onkološki bolesnici u Hrvatskoj mogu ostvariti određena prava iz mirovinsko-invalidskog osiguranja, ovisno o stupnju bolesti, radnoj sposobnosti i drugim faktorima. Onkološki bolesnici u Hrvatskoj mogu ostvariti različita prava kroz sustav mirovinsko-invalidskog osiguranja, ovisno o stupnju bolesti, radnoj sposobnosti i ispunjenju uvjeta staža.

| Ova prava uključuju invalidsku mirovinu, profesionalnu rehabilitaciju, bolovanje, prijevremenu mirovinu, osobnu invalidninu te dodatak za pomoć i njegu koji su Zakonom o inkluzivnom dodatku spojeni u inkluzivni dodatak.

Evo glavnih prava:

01. Pravo na invalidsku mirovinu

Ako onkološki bolesnik zbog bolesti postane trajno nesposoban za rad, može podnijeti zahtjev za **invalidsku mirovinu**.

Potrebno je proći **vještačenje** pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Postoje dvije kategorije invalidnosti:

- **Potpuni gubitak radne sposobnosti** → pravo na punu invalidsku mirovinu zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem i nastao je trajni gubitak radne sposobnosti bez preostale radne sposobnosti..
- **Djelomični gubitak radne sposobnosti** → moguće pravo na djelomičnu invalidsku mirovinu ako ne može raditi na dosadašnjim poslovima i ne može se profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad s punim radnim vremenom na drugim poslovima, ali može raditi najmanje 70% radnog vremena na prilagođenim

poslovima iste ili slične razine obrazovanja koji odgovaraju njegovim dosadašnjim poslovima.

Radni vijek se računa od 20. godine života, a odnosi se na broj punih godina od dana kada je osiguranik navršio 20 godina života do dana nastanka djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti.

Osiguraniku koji je nakon navršene 20. godine života završio preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij (VŠS prema ranijim propisima), radni vijek računa se od navršene 23. godine života, a osiguraniku koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij (VSS prema ranijim propisima) od navršene 26. godine života.

Za osiguranike kod kojih potpuni gubitak radne sposobnosti nastane **prije navršene 30. odnosno 35. godine života** kraći je uvjet staža (navršena 1 odnosno 2 godine staža osiguranja). Potpuni gubitak radne sposobnosti mora nastati za vrijeme

osiguranja ili u roku jedne godine nakon prestanka osiguranja.

Korisniku prava na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti koja je prouzročena bolešću prevodi se to pravo na starosnu mirovinu kada navrší dob propisanu za starosnu mirovinu (navršenih 65 godina života za muškarce te navršenih 63 godine i 9 mjeseci u 2025. godini – uvjeti za starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju za žene).

Prijelazno razdoblje za žene traje do 1. siječnja 2030. godine od kada će se i za žene početi računati navršenih 65 godina života zbog izjednačavanja uvjeti za žene i muškarce.

Uvjeti za ostvarenje prava

Da bi onkološki bolesnik mogao ostvariti pravo na invalidsku mirovinu, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. **Utvrđena trajna nesposobnost za rad** – ocjenjuje je tijelo vještačenja pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO).

2. Ostvaren **minimalan staž** osiguranja – staž ovisi o dobi osiguranika u trenutku nastanka invalidnosti.
3. Invalidnost **nije posljedica namjernog izazivanja bolesti** (npr. samoozljeđivanja).
4. Visina invalidske mirovine računa se prema **formuli** koja uzima u obzir:
 - duljinu radnog staža,
 - ostvarene plaće,
 - broj godina do dobi za starosnu mirovinu.

02. Pravo na profesionalnu rehabilitaciju

Ako onkološki bolesnik nije potpuno nesposoban za rad, ali ne može obavljati svoje dosadašnje poslove, može ostvariti pravo na profesionalnu rehabilitaciju.

Tko može ostvariti pravo?

1. Osobe mlađe od 55 godina koje su djelomično nesposobne za rad.
2. Osobe s dovoljno dugim stažem osiguranja.
3. Osobe koje se mogu prekvalificirati za drugo zanimanje.

Što obuhvaća rehabilitacija?

- prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju za novi posao,
- potporu tijekom prilagodbe na novo radno mjesto,
- naknadu tijekom rehabilitacije.

| Ako nakon rehabilitacije osoba ne može pronaći posao, ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu.

Pravo na naknadu plaće u vezi s pravom na profesionalnu rehabilitaciju osiguraniku pripada:

- za vrijeme čekanja na profesionalnu rehabilitaciju
- za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije
- za vrijeme čekanja zaposlenja nakon završene profesionalne rehabilitacije, ali najduže 12 mjeseci, odnosno 24 mjeseca (ovisno o uzroku smanjenja radne sposobnosti) pod uvjetom da se u roku od 30 dana od dana završetka profesionalne rehabilitacije prijavio nadležnoj službi za zapošljavanje.

Postupak ostvarivanja prava na temelju smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti može se pokrenuti na zahtjev osiguranika i na prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite, nakon završetka liječenja odnosno nakon završene zdravstvene rehabilitacije.

Zahtjev se podnosi Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, a vještačenje obavljaju vještaci Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

03. Pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja

Može ostvariti osiguranik kod kojeg je utvrđeno tjelesno oštećenje koje je nastalo kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Nažalost, onkološki bolesnici uglavnom ne ostvaruju pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja, ali utvrđivanje tjelesnog oštećenja onkološki bolesnici mogu zatražiti radi ostvarivanja prava na poreznu olakšicu (povećanje osobnog odbitka) ili prava na znak pristupačnosti.

04. Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu

Ako bolesnik ne ispunjava uvjete za invalidsku mirovinu, može ostvariti pravo na prijevremenu starosnu mirovinu, ali uz umanjenje iznosa zbog ranijeg umirovljenja.

Uvjeti za prijevremenu mirovinu

1. Najmanje 35 godina mirovinskog staža,
2. Dob: najmanje 60 godina za muškarce i žene,

3. Smanjenje mirovine zbog ranijeg umirovljenja je trajno! (0,2% po mjesecu ranijeg umirovljenja).
4. Korisniku prijevremene starosne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena isplata mirovine se ne obustavlja.

XIII.

XIII. Pravo na zdravstvenu njegu u kući

Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na zdravstvenu njegu u kući osigurane osobe

(Narodne novine broj 88/10, 1/11, 16/11, 87/11, 38/13, 49/13, 93/13, 62/15, 77/15, 129/17)

Onkološki bolesnici u Hrvatskoj imaju pravo na zdravstvenu njegu u kući pod određenim uvjetima, što im omogućuje kontinuiranu medicinsku skrb izvan bolničkog okruženja. Ovo pravo proizlazi iz obveznog zdravstvenog osiguranja i regulirano je propisima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO).

01. Tko ima pravo na zdravstvenu njegu u kući?

Zdravstvena njega u kući dostupna je onkološkim bolesnicima koji zbog zdravstvenog stanja ne mogu redovito dolaziti u zdravstvene ustanove, ali im je potrebna medicinska skrb. Ovo uključuje:

- bolesnike u terminalnoj fazi bolesti (palijativna skrb)
- bolesnike koji su privremeno ili trajno nepokretni
- bolesnike koji imaju velike postoperativne rane ili dekubituse
- osobe na parenteralnoj ili enteralnoj prehrani.

Koje usluge su dostupne?

U sklopu zdravstvene njege u kući, pacijenti mogu dobiti:

- medicinske postupke poput previjanja rana, primjene injekcija, kateterizacije i infuzijske terapije
- kontrolu vitalnih funkcija (mjerjenje tlaka, šećera u krvi itd.)

- edukaciju i savjetovanje pacijenata i članova obitelji o njezi i liječenju

02. Kako ostvariti pravo?

U slučaju palijativne skrbi, moguće je ostvariti i dodatne usluge putem mobilnih palijativnih timova.

Pravo na zdravstvenu njegu u kući za onkološke bolesnike u Hrvatskoj regulirano je *Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na zdravstvenu njegu u kući osigurane osobe*.

Pravilnik detaljno propisuje uvjete i način ostvarivanja prava na zdravstvenu njegu u kući, uključujući kriterije za osigurane osobe, opseg usluga te postupak za ostvarivanje ovog prava.

Njime se, između ostalog, uređuje provođenje zdravstvene njege za osigurane osobe koje su nepokretne ili teško pokretne, imaju kronične bolesti u fazi pogoršanja ili komplikacija, te za one u terminalnoj fazi bolesti.

Da bi onkološki bolesnik u Hrvatskoj ostvario pravo na zdravstvenu njegu u kući, potrebno je slijediti određene **korake**:

1. Konzultacija s izabranim liječnikom opće/obiteljske medicine:

Izabrani liječnik procjenjuje medicinsku potrebu za zdravstvenom negom u kući. Ako smatra da je takva njega opravdana, odnosno, kada je takav postupak medicinski indiciran, ispunjava odgovarajući obrazac (nalog) za provođenje zdravstvene njege u kući.

2. Propisivanje provođenja zdravstvene njege od strane izabranog doktora:

Izabrani doktor propisuje provođenje zdravstvene njege osiguranoj osobi nakon što je izvršio uvid u medicinsku dokumentaciju, obavio pregled i utvrdio zdravstveno stanje osigurane osobe, kao i stupanj zahtjevnosti potrebne zdravstvene njege.

3. Prijava zdravstvene njege patronažnoj službi
Izabrani doktor obvezan je svaku propisanu zdravstvenu njegu prijaviti mjerodavnoj patronažnoj

službi, te voditi brigu da zdravstvenu njegu provodi zdravstvena ustanova, odnosno zdravstveni radnik privatne prakse ugovoreni za područje na kojem se zdravstvena njega provodi. Važno je napomenuti da zdravstvenu njegu u kući samostalno obavljaju medicinske sestre s licencom, prema nalogu izabranog liječnika ili privatnim plaćanjem.

4. Provođenje zdravstvene njege

Patronažna služba obvezna je tijekom razdoblja pružanja njege običi osiguranu osobu najmanje jednom u 14 dana, te izvijestiti izabranog doktora o njezinom zdravstvenom stanju, rezultatima dotada provedene zdravstvene njege i potrebi njezinog daljnjeg provođenja, odnosno potrebi obavljanja pregleda od strane izabranog doktora.

5. Kontrola provođenja zdravstvene njege u kući

Ovlašteni doktor Zavoda u obvezi je najmanje jednom u tri mjeseca provjeriti opravdanost nastavka provođenja zdravstvene njege u kući.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na zdravstvenu njegu u kući ukoliko je:

- nepokretna ili teško pokretna,
- kronična bolest je u fazi pogoršanja ili komplikacije,
- prolazna ili trajna zdravstvena stanja kod kojih nije moguće samozbrinjavanje,
- nakon složenijih operativnih zahvata koji zahtijevaju previjanje i njegu rane te skrb za stome,
- u terminalnoj fazi bolesti.

Provođenje zdravstvene njege može se propisati:

- maksimalno 5 puta tjedno kroz 30 dana,
- iznimno se može propisati i 90 dana kod najtežih bolesnika (npr. zbrinjavanje bolesnika u terminalnoj fazi bolesti).
- u slučaju potrebe dugotrajnog provođenja zdravstvene njege u kući najtežih bolesnika, zdravstvena njega u kući može se propisati u trajanju od godine dana u jednom odobrenju
- te se iznimno može propisati 7 puta tjedno.

Zdravstvenu njegu provodi medicinska sestra/medicinski tehničar općeg smjera u privatnoj praksi ili medicinska sestra/medicinski tehničar, radnik ustanove za zdravstvenu njegu u kući koji s HZZO-om ima sklopljen ugovor za provođenje zdravstvene njege u kući.

Neki od najvažnijih postupaka koji se provode:

- Kompletna njega nepokretnog i teško pokretnog bolesnika (kupanje, osobna higijena)
- Sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja (dekubitus, pneumonija, tromboza, kontrakture)
- Zbrinjavanje kroničnih rana (ulcus cruris, dekubitus, gangrena, opekline i dr.
- Aktivno i pasivno razgibavanje
- Uzimanje materijala za laboratorijske pretrage (vađenje krvi, urin, stolica)
- Primjena lokalne i peroralne terapije (kapi, masti, kupke, klizma)
- Primjena parenteralne terapije uz nadzor liječnika (infuzije)
- Hranjenje bolesnika na usta ili putem

- postavljene nazogastrične sonde
- Toaleta stoma (kanila, anus praeter, uro i cisto stoma)
- Mjerenje i registracija vitalnih funkcija, kontrola razine šećera u krvi i urinu kateterizacija mokraćnog mjehura
- Provođenje klizme za čišćenje
- Palijativna skrb – skrb za umirućeg bolesnika
- Poduka obitelji o skrbi za bolesnika

Korisnici usluge zdravstvene njege u kući imaju pravo birati ustanovu za pružanje usluge te izabranom obiteljskom liječniku izraziti svoje želje, odnosno opredjeljenje koju ustanovu žele.

Zdravstvena njega u kući može se ostvariti na teret HZZO-a ili privatno (osobno plaćanje usluge).

XIV.

XIV. Pravo na sanitetski i hitni medicinski prijevoz

Pravilnik o organizaciji i načinu obavljanja hitne medicine

(Narodne novine broj 64/24)

Sanitetski prijevoz je specijalizirani prijevoz bolesnika koji ne zahtijevaju hitnu medicinsku pomoć, ali im je potreban siguran i prilagođen transport do bolnica, klinika, rehabilitacijskih centara ili kuće. Ovu uslugu obično organiziraju zdravstvene ustanove, domovi zdravlja ili privatne tvrtke koje nude medicinski prijevoz.

Postoje dvije glavne vrste sanitetskog prijevoza:

1. Sanitetski prijevoz

- Koristi se za pacijente koji kojima zbog prirode bolesti nije preporučeno samostalno kretanje, ali nisu u kritičnom stanju.
- Pravo na sanitetski prijevoz može koristiti

osigurana osoba koja je:

- nepokretna,
- teško pokretna i
- kojoj zbog prirode bolesti nije preporučeno samostalno kretanje.

2. Hitni medicinski prijevoz

→ Koristi se za prijevoz i pružanje medicinske skrbi životno ugroženoj osobi između kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica ili općih bolnica vozilom za hitni medicinski prijevoz s propisanom medicinsko-tehničkom opremom, uz pratnju doktora medicine iz bolničke ustanove koja inicira prijevoz i koji osigurava kontinuiranu skrb tijekom prijevoza.

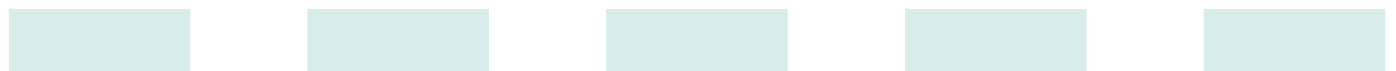
Tko utvrđuje potrebu sanitetskog prijevoza?

Potrebu sanitetskog prijevoza utvrđuje:

- izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite osigurane osobe - kad se osigurana osoba upućuje radi korištenja zdravstvene zaštite iz mjesta prebivališta/boravišta u zdravstvenu

- ustanovu ili ordinaciju zdravstvenog radnika,
- doktor u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se osigurana osoba liječi - kad se osiguranu osobu iz zdravstvene ustanove prevozi u mjesto prebivališta/boravišta te kad se osigurana osoba premješta iz jedne zdravstvene ustanove u drugu
- doktor u službi hitne medicine - kod kojeg je osigurana osoba u postupku liječenja,
- ovlašteni doktor HZZO-a – radi prijevoza u inozemstvo ili povratka iz inozemstva.

Zdravstvene ustanova ili doktor privatne prakse moraju imati sklopljen ugovor s HZZO-om o pružanju zdravstvene zaštite.

XV.

XV. Pravo na ortopedska pomagala

Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalima

(Narodne novine broj 62/19, 40/20, 81/20, 156/22)

Osigurana osoba HZZO-a u okviru prava na pomagala ima pravo na:

- proteze za ruke, proteze za noge, ortoze, ortoproteze i elektroničke uređaje, ortopedske cipele, pomagala za kretanje, antidekubitalna pomagala, pomagala kod šećerne bolesti, pomagala za probavni sustav i stoma pomagala, pomagala za urogenitalni sustav, obloge za rane, pomagala za disanje, materijal za hemodijalizu i peritonejsku dijalizu kod kuće, očna i tiflotehnička pomagala, slušna i surdotehnička pomagala, pomagala za govor i druga pomagala (umjetne dojke, grudnjaci, vlasulje...)
- popravak pomagala
- rezervne dijelove za pomagala

- potrošni materijal za pomagala

Ortopedska pomagala za onkološke pacijente igraju ključnu ulogu u poboljšanju kvalitete života, smanjenju boli i povećanju mobilnosti. Ovisno o vrsti i stadiju bolesti, kao i potrebama pacijenta, dostupna su različita pomagala, uključujući:

1. Ortoze i proteze

- ortoze za kralježnicu – koriste se kod metastaza na kralježnici ili osteoporoze uzrokovane terapijom.
- ortoze za gornje i donje ekstremitete – pomažu kod slabosti mišića ili gubitka funkcije zbog tumora ili operacija.
- proteze – za pacijente koji su prošli amputaciju zbog tumora kostiju (npr. osteosarkoma).

2. Hodna pomagala

- štapovi, hodalice i štace – pružaju dodatnu potporu kod smanjene pokretljivosti.
- invalidska kolica – za pacijente koji imaju smanjenu sposobnost hodanja zbog umora,

boli ili neuropatije.

3. Antidekubitalni program

- antidekubitalni madraci i jastuci – smanjuju rizik od rana kod nepokretnih pacijenata.

4. Pomagala za svakodnevne aktivnosti

- specijalni jastuci i nasloni – za olakšanje boli pri sjedenju i ležanju.
- ortotičke cipele – za pacijente s neuropatijom ili deformitetima stopala.

5. Specijalna pomagala kod limfedema

- kompresivne rukavice i čarape – smanjuju oticanje limfnih čvorova nakon operacije ili terapije zračenjem.

6. Druga pomagala

- elektroničke uređaje, pomagala kod šećerne bolesti, pomagala za probavni sustav i stoma pomagala, pomagala za urogenitalni sustav, obloge za rane, pomagala za disanje, materijal za hemodijalizu i peritonejsku dijalizu kod kuće, očna i tiflotehnička pomagala, slušna i surdotehnička pomagala,

pomagala za govor, umjetne dojke, grudnjaci, vlasulje)

Osigurana osoba HZZO-a u okviru prava na pomagala ima pravo i na:

- popravak pomagala
- rezervne dijelove za pomagala
- potrošni materijal za pomagala.

Ortopedska pomagala u Hrvatskoj propisuju liječnici specijalisti, ovisno o vrsti pomagala i medicinskoj indikaciji. Evo tko ih može propisati:

1. Liječnici specijalisti

- a. **Fizijatri** – propisuju većinu ortopedskih pomagala, uključujući ortoze, proteze, invalidska kolica, hodalice i antidekubitalna pomagala.
- b. **Ortopedi** – propisuju ortoze, proteze i specijalizirane ortopedske cipele.
- c. **Neurolozi** – u slučajevima neuroloških oboljenja povezanih s onkološkim dijagnozama (npr. neuropatije).
- d. **Onkolozi i hematolozi** – u nekim slučajevima mogu izdati preporuku za određena pomagala.

2. Obiteljski liječnici (liječnici opće/obiteljske medicine) - mogu produžiti korištenje već ranije propisanih pomagala, ali ne mogu propisivati nova pomagala bez specijalističkog mišljenja.

Kako do ortopedskog pomagala putem HZZO-a?

- 1. Pregled kod specijalista**
→ Pacijent treba dobiti nalaz i preporuku.
- 2. Ispisivanje doznake**
→ Specijalist ispunjava doznaku za ortopedsko pomagalo.
- 3. Odobrenje HZZO-a**
→ Doznaka se predaje HZZO-u na odobrenje (za neka pomagala).
- 4. Preuzimanje pomagala**
→ Kod ovlaštenih dobavljača nakon odobrenja.

Trošak nabave ortopedskih pomagala može snositi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), pacijent ili kombinacija ta dva izvora, ovisno o vrsti pomagala i pravu pacijenta.

- 1. Pokrivenost od strane HZZO-a**
HZZO u cijelosti ili djelomično pokriva troškove

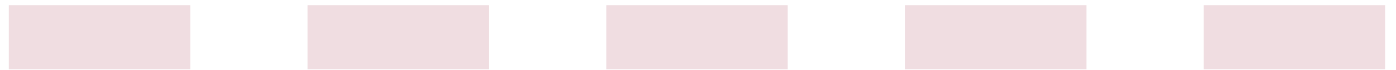
pomagala koja su navedena na Listi ortopedskih i drugih pomagala.

2. Pacijent snosi trošak ako:

- Pomagalo nije na listi HZZO-a.
- Pacijent želi skuplju ili napredniju verziju od one koju HZZO pokriva.
- Nema pravo na pomagalo prema medicinskim kriterijima HZZO-a.

3. Dopunsko i privatno osiguranje

Neka dopunska i privatna osiguranja mogu pokriti dio troškova koji HZZO ne pokriva.

XVI. Pravo pacijenta na liječenje u inozemstvu

Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu korištenja prekogranične zdravstvene zaštite

(Narodne novine broj 160/13, 11/15, 16/15, 113/16, 34/18)

Onkološki pacijenti iz Hrvatske mogu koristiti zdravstvenu zaštitu u inozemstvu putem nekoliko pravnih osnova, ovisno o situaciji i vrsti liječenja.

01. Liječenje u inozemstvu preko HZZO-a

Osiguranoj osobi može se odobriti pravo na upućivanje na liječenje u inozemstvo zbog liječenja zloćudnih bolesti ako se potrebno liječenje ne može provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a može se uspješno provesti u inozemstvu.

Pod liječenjem u inozemstvu smatraju se

dijagnostički i terapijski postupci, operacijski zahvati koji se ne mogu provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, bolničko i ambulantno liječenje, kontrolni pregledi te dijagnostičke pretrage krvi i tkiva.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) može pokriti troškove liječenja u inozemstvu:

1. na zahtjev osigurane osobe,
2. na osnovi odgovarajuće medicinske dokumentacije i obaveznog prijedloga za upućivanje na liječenje u inozemstvo koji daje nadležni referentni centar Ministarstva zdravstva RH nadležan prema dijagnozi bolesti,
3. na zahtjev doktora specijaliste ili liječničkog konzilija druge ugovorne zdravstvene ustanove na sekundarnoj i tercijarnoj razini u kojoj se osigurana osoba liječi, s prijedlogom jedne ili više inozemnih zdravstvenih ustanova koje mogu obaviti traženo liječenje,
4. na osnovi nalaza, mišljenja i ocjene liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda.

Tiskanica “Zahtjev i prijedlog za upućivanje na liječenje u inozemstvo” može se preuzeti s internet-skih stranica Zavoda na adresi: www.hzzo.hr pod “Tiskanice”.

a) Upućivanje temeljem posebne preporuke

- Ako određeni medicinski postupak nije dostupan u Hrvatskoj.
- Ako su iscrpljene sve mogućnosti liječenja u Hrvatskoj.
- Potrebno je odobrenje Povjerenstva za liječenje u inozemstvu pri HZZO-u.
- O pravu na upućivanje na liječenje u inozemstvo odlučuje se rješenjem koje u prvom stupnju donosi ovlašteni radnik Direkcije HZZO-a.
- Pacijent dobiva EU obrazac S2 (ili ranije E112), koji omogućuje liječenje u drugoj državi EU-a.

Rješenjem o pravu na liječenje u inozemstvu, u skladu nalazom, mišljenjem i ocjenom liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda, određuje se:

1. država i zdravstvena ustanova gdje će se

- liječenje provesti,
2. vrsta i metoda liječenja,
3. razlozi zbog kojih se odobrava liječenje u inozemstvu,
4. vrijeme trajanja liječenja,
5. vrsta prijevoznog sredstva
6. potreba pratnje i pratitelj (član obitelji, druga osoba ili stručna medicinska pratnja),
7. obveza sudjelovanja osigurane osobe u troškovima zdravstvene zaštite,
8. obveza sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite u skladu s međunarodnim ugovorom,
9. način podmirenja troškova liječenja,
10. potreba smještaja pratitelja uz dijete i način podmirenja troškova smještaja,
11. osigurane osobe o dostavljanju izvješća o obavljenom liječenju.

| Nakon donošenja rješenja, Direkcija Zavoda izdaje jamčevno pismo inozemnoj zdravstvenoj ustanovi u kojoj će se liječenje provesti, te dogovara termin prijama osigurane osobe na odobreno liječenje.

- | Rješenje se mora izvršiti u roku od 90 dana od dana kada je osigurana osoba primila rješenja, a u slučajevima upućivanja na transplantacije organa u inozemstvo – bez ograničenja.
- | Pravo na liječenje u inozemstvu može ostvariti i osigurana osoba za koju je tijekom liječenja u zdravstvenoj ustanovi u Republici Hrvatskoj, zbog nemogućnosti nastavka uspješnog liječenja na sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvena ustanova dala prijedlog za premještaj i daljnje liječenje u inozemnoj zdravstvenoj ustanovi.
- | Osigurana osoba ima pravo na naknadu troškova prijevoza javnim prijevoznim sredstvom, odnosno prijevoz sanitetskim vozilom, vozilom hitne medicinske pomoći i sanitetskim zrakoplovom.

Pravo na naknadu troškova prijevoza ima i odobreni pratitelj.

b) Liječenje temeljem europske regulative (Direktiva 2011/24/EU)

- Pacijent može samostalno otići na liječenje u drugu EU državu.
- Trošak snosi pacijent unaprijed, a potom traži povrat troškova od HZZO-a (do visine iznosa koji bi HZZO pokrio u Hrvatskoj).
- Ne treba prethodno odobrenje za neke preglede i terapije, ali treba za skuplje postupke (npr. operacije, radioterapiju).

02. Privatno liječenje u inozemstvu

Ako pacijent želi liječenje koje nije pokriveno HZZO-om:

- Može se liječiti u privatnim klinikama u inozemstvu o vlastitom trošku.
- Neka privatna i dopunska osiguranja mogu pokriti dio troškova.

03. *Europska kartica zdravstvenog osiguranja (EHIC)*

- Pokriva hitnu medicinsku skrb u EU, EGP i Švicarskoj.
- Ne pokriva planirano liječenje onkoloških bolesti.

XVII.

XVII. Pravo pacijenta na fizikalnu terapiju u kući

Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući

(Narodne novine broj 26/96, 79/97, 31/99, 51/99, 73/99, 40/07, 46/07, 64/08, 91/09, 118/09, 9/21)

Osigurana osoba može iznimno ostvariti pravo na provođenje fizikalne terapije u kući u slučaju kada je potpuno nepokretna, odnosno, kada je teško pokretna zbog:

- neuroloških bolesti,
- reumatskih bolesti,
- politraume i traume,
- kompliciranih kirurških i ortopedskih zahvata,
- ostalih stanja koja za svaki slučaj posebice utvrđuje ovlašteni doktor HZZO-a.

Fizikalnu terapiju u kući osigurane osobe provodi fizioterapeutski tehničar na osnovi mišljenja doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti.

| Prijedlog za provođenje fizikalne terapije u kući osigurane osobe daje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite na osnovi mišljenja i nalaza doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti, koje je dano nakon izvršenog specijalističkog pregleda osigurane osobe u bolničkoj, odnosno specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj ustanovi odnosno specijalističkoj ordinaciji. U nalazu doktor specijalist odgovarajuće specijalnosti obvezno određuje vrstu postupaka za fizikalnu terapiju u kući.

Odobrenje za fizikalnu terapiju u kući osigurane osobe daje Liječničko povjerenstvo HZZO-a prema sjedištu doktora medicine primarne zdravstvene zaštite.

Osigurana osoba ne može ostvariti pravo na fizikalnu terapiju u kući, dok postoje sljedeće kontraindikacije:

- a. febrilna stanja, akutne zarazne bolesti, teški psihički poremećaji te patološka trudnoća
- b. imobilizacija kod koje nije moguće provoditi rehabilitacijsko liječenje
- c. komplicirani tijek koronarne bolesti, kardijalna dekompenzacija, ne podnošenje ergometrijskog opterećenja od 50 W tj. 300 Kpm, odnosno 2.0 METT-a, teški poremećaj srčanog ritma, ehografski utvrđeno povećanje kavuma lijeve klijetke preko 6 cm, te kardiovaskularne aneurizme
- d. teška oštećenja jetre i bubrega
- e. zloćudne bolesti u stanjima egzacerbacije i dekompenzacije.

Postupak ostvarivanja usluge je sljedeći:

1. Osnovno je imati mišljenje i nalaz liječnika specijaliste odgovarajuće specijalnosti kojim je preporučena fizikalna terapija u kući (takav nalaz vrijedi 6 mjeseci, po isteku je potrebno ponovno obaviti pregled kod dr. specijaliste).
2. Na temelju nalaza specijaliste liječnik

obiteljske medicine će pripremiti Nalog za provođenje fizikalne terapije u kući koji se uz priloženu medicinsku dokumentaciju dostavlja na odobrenje liječničkom povjerenstvu HZZO-a.

3. Liječničko povjerenstvo primljeni Nalog može odobriti, djelomično odobriti ili ne odobriti.
4. Kada je liječničko povjerenstvo Nalog odobrilo ili djelomično odobrilo, bolesnik s nalogom odlazi u ustanovu za fizikalnu rehabilitaciju u kući gdje se potom uvrštava na listu čekanja po kojoj će fizikalna terapija započeti.

Napomena: Liječničko povjerenstvo može osiguranoj osobi uskratiti suglasnost, odnosno ne odobriti fizikalnu terapiju u kući kada ocijeni da ne postoji opravdanost za njezino provođenje. Osigurana osoba može na uskraćenu suglasnost podnijeti prigovor Liječničkom povjerenstvu u roku od 8 dana.

- Fizikalna terapija u kući osigurane osobe može trajati najdulje 15 dana (15 dolazaka), a može

se produljiti za daljnjih 15 dana (15 dolazaka), na prijedlog doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti nakon izvršenog pregleda osigurane osobe.

U iznimnim slučajevima, prema prijedlogu doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti, koji je ponovno pregledao osiguranu osobu, može se na osnovi odobrenja ovlaštenog doktora HZZO-a dodatno produljiti fizikalnu terapiju u kući.

Ugovorni privatni zdravstveni radnik, odnosno ugovorna zdravstvena ustanova obvezna je fizikalnu terapiju u kući bolesnika provoditi kontinuirano u skladu s odobrenjem ovlaštenog doktora.

- U slučajevima teškog, odnosno vrlo složenog zdravstvenog stanja osiguranoj osobi se može odobriti provođenje fizikalne terapije u kući kroz najviše 45 dana (45 dolazaka) u jednom odobrenju, prema dijagnozama utvrđenim u popisu bolesti i stanja za odobrenje fizikalne terapije u kući kroz 45 dana.
- Iznimno, u slučaju potrebe dugotrajnog

provođenja fizikalne terapije u kući osigurane osobe, fizikalna terapija u kući može se odobriti u trajanju od godine dana u jednom odobrenju, uz obvezu ovlaštenog doktora HZZO-a da najmanje jednom u tri mjeseca provjeri opravdanost nastavka provođenja fizikalne terapije u kući.

Prema prijedlogu doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti, koji je ponovno pregledao osiguranu osobu, može se na osnovi odobrenja liječničkog povjerenstva Zavoda dodatno produžiti fizikalnu terapiju u kući.

XVIII.

XVIII. Zakon o porezu na dohodak

(Narodne novine broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23, 152/24)

Onkološki bolesnici u Hrvatskoj mogu ostvariti određene porezne olakšice, no one se prvenstveno temelje na statusu osobe s invaliditetom. Prema Zakonu o porezu na dohodak, osobe s invaliditetom imaju pravo na povećani osobni odbitak, što smanjuje osnovicu za obračun poreza na dohodak.

01. Ključne porezne olakšice za osobe s invaliditetom

Uvećani osobni odbitak:

- Osobe kojima je utvrđena invalidnost od 100% ili koje imaju pravo na doplatak za pomoć i njegu ili osobnu invalidninu ili prava na inkluzivni dodatak, mogu uvećati osnovni osobni odbitak za 600,00 EUR mjesečno.

- Osobe s invaliditetom manjim od 100% mogu uvećati osnovni osobni odbitak za 180,00 EUR mjesečno.

VAŽNO!

- Onkološki bolesnici nemaju automatsko pravo na porezne olakšice; nadležno tijelo potrebno im je priznati status osobe s invaliditetom.
- Za ostvarivanje prava na povećani osobni odbitak, potrebno je dostaviti odgovarajuću dokumentaciju Poreznoj upravi, poput rješenja o invalidnosti.

02. Postupak za ostvarivanje poreznih olakšica

- 1. Podnošenje zahtjeva za utvrđivanje tjelesnog oštećenja:**
 - a. Onkološki bolesnik podnosi zahtjev Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO) za utvrđivanje stupnja tjelesnog oštećenja.
 - b. Zahtjev se može preuzeti s internetske stranice HZMO-a ili dobiti u poslovnicama Zavoda.
 - c. Uz zahtjev je potrebno priložiti svu relevantnu medicinsku dokumentaciju koja potvrđuje zdravstveno stanje.

- 2. Vještačenje:**

→ Nakon podnošenja zahtjeva, HZMO provodi postupak vještačenja kako bi se utvrdio stupanj tjelesnog oštećenja.

- 3. Izdavanje rješenja:**

→ Ako se utvrdi tjelesno oštećenje, HZMO izdaje rješenje kojim se određuje postotak

oštećenja.

4. Prijava Poreznoj upravi:

→ Dobiveno rješenje potrebno je dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave kako bi se evidentiralo pravo na uvećani osobni odbitak.

VAŽNO!

→ Porezni obveznik dužan je prijaviti svaku promjenu vezanu uz invalidnost koja utječe na visinu osobnog odbitka nadležnoj ispostavi Porezne uprave i ažurirati poreznu karticu (Obrazac PK).

XIX.

XIX. Zakon o povlasticama u prometu

([Narodne novine broj 133/23](#))

01. *Željeznički putnički prijevoz*

Osobe s invaliditetom imaju pravo na povlasticu u željezničkom putničkom prijevozu od 75% od redovite prijevozne cijene vozne karte za 4 putovanja godišnje, i to:

- slijepo osobe i osobe koje imaju do 10% sposobnosti vida, s vrlo velikim smanjenjem vida (oštrina vida boljeg oka manja od 0,05%)
- gluhoslijepo osobe
- osobe s potpunim gubitkom sluha na oba uha čije oštećenje organizma iznosi 100%
- osobe s intelektualnim teškoćama (težim i teškim)
- osobe s invaliditetom kod kojih je utvrđeno oštećenje donjih ekstremiteta 70% ili više
- osobe na trajnoj dijalizi sa 100% tjelesnog

oštećenja

- djeca s teškoćama u razvoju s utvrđenim III. i IV. stupnjem funkcionalnog oštećenja
- osobe s invaliditetom s utvrđenim III. i IV. stupnjem funkcionalnog oštećenja.

Osobe i njihovi pratitelji imaju pravo na povlasticu za prijevoz u svim vrstama vlakova.

02. Pomorski prijevoz

Osobe s invaliditetom s tjelesnim oštećenjem na donjim ekstremitetima od 70% i 80% te oštećenjem vida od 90% oštećenja organizma kojima nije utvrđen III. ili IV. stupanj funkcionalnog oštećenja te osobe na trajnoj dijalizi sa 100% tjelesnog oštećenja kojima nije utvrđen III. ili IV. stupanj funkcionalnog oštećenja, ostvaruju pravo na povlasticu u pomorskom prijevozu od 75% od redovite cijene vozne karte za 4 putovanja godišnje na svim linijama u pomorskom prometu.

Pratitelj osobe s invaliditetom ostvaruje pravo na besplatni prijevoz.

03. *Oslobođenje od plaćanja godišnju naknadu za uporabu javnih cesta pri registraciji osobnog vozila*

Osobe s invaliditetom s 80% ili više tjelesnog oštećenja ili kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila ili prilikom produženja važenja prometne dozvole za jedan osobni automobil koji imaju u svom vlasništvu odnosno koji koriste na temelju ugovora o leasingu.

04. *Oslobođenje od plaćanja cestarine za uporabu autoceste*

Osobe s invaliditetom kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 80% i više ili kojima je utvrđeno tjelesno oštećenje osjetila vida od 100% ili kojima je utvrđeno tjelesno oštećenje osjetila sluha od 100% ne plaćaju cestarinu za uporabu autoceste i objekta s naplatom za osobni

automobil kojim se prevoze.

Pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine ostvaruje se samo za prijevoz autocestom i objektom s naplatom koji se obavlja kao prijevoz za osobne potrebe osobe s invaliditetom.

Pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine ostvaruje osoba s invaliditetom ako se nalazi u osobnom automobilu.

05. Pravo na izdavanje europske parkirališne karte za osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom s 80% ili više tjelesnog oštećenja odnosno osobe s invaliditetom kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više ostvaruju pravo na izdavanje europske parkirališne karte za osobe s invaliditetom.

Europska parkirališna karta za osobe s invaliditetom vrijedi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom ili se ta osoba nalazi u vozilu.

Europska parkirališna karta za osobe s invaliditetom vrijedi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka ili se ta osoba nalazi u vozilu.

XX.

XX. Pravilnik o uporabi parkirališne karte za osebe s invaliditetom

(Narodne novine broj 139/21)

Osebe s utvrđenim tjelesnim oštećenjem mogu ostvariti i druga prava, poput znaka pristupačnosti, ovisno o stupnju oštećenja.

Pravo na parkirališnu kartu imaju **osebe sa 80% ili više tjelesnog oštećenja, odnosno osebe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60% ili više.**

- | Pravo na izdavanje parkirališne karte imaju samo fizičke osebe upisane u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom, koje imaju regulirano prebivalište u Republici Hrvatskoj i kojima je propisani stupanj tjelesnog oštećenja utvrđen provjerom u HROI.
- | Parkirališna karta vrijedi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom ili se ta osoba

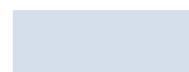
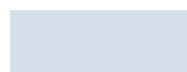
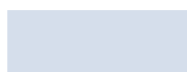
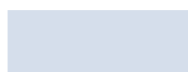
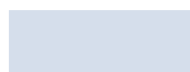
nalazi u vozilu.

- | Parkirališnu kartu ne može koristiti osoba koja nije osoba s invaliditetom.
- | Parkirališna karta omogućava parkiranje vozila na parkirališna mjesta koja su za tu svrhu posebno označena.

Rok važenja parkirališne karte za osebe s invaliditetom je **3 godine od utvrđivanja** prava na korištenje parkirališne karte nositelju prava.

Zahtjev za izdavanje parkirališne karte podnosi se:

- a. osobno prema mjestu prebivališta u pripadajućem upravnom tijelu u županiji nadležnom za promet, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za promet,
- b. putem pošte prema mjestu prebivališta u pripadajućem upravnom tijelu u županiji nadležnom za promet, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za promet,
- c. elektroničkim putem.

XLI.

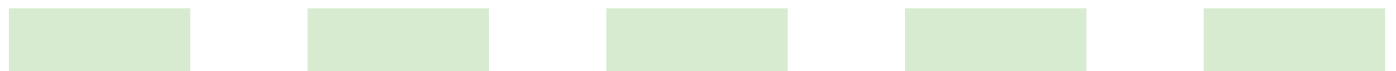
XXI. Dodatne pogodnosti

Neke jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uvode i dodatne pogodnosti za onkološke bolesnike:

- 1. Grad Zlatar** financira troškove prijevoza od adrese stanovanja do adrese zdravstvene ustanove, za onkološke bolesnike, ako im naknada za troškove prijevoza nije priznata od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Odluka se odnosi na preglede i liječenja izvan Krapinsko-zagorske županije – posebno za one slučajeve gdje HZZO ne priznaje stvarnu kilometražu.
- 2. Grad Osijek** uvodi besplatni taksi prijevoz za onkološke pacijente s gradskog područja, od njihove kućne adrese do Klinike za onkologiju osječkog Kliničkog bolničkog centra (KBC) i natrag.
- 3. Grad Rijeka** osigurava besplatan prijevoz za onkološke bolesnike na terapiju u

Kliničko-bolnički centar te povratak kući nakon terapije.

- 4. Grad Opatija** osigurava besplatni prijevoz onkoloških bolesnika s područja Opatije na kemoterapiju u KBC Rijeka. Pravo na ovu mogućnost imaju svi onkološki pacijenti iz Opatije, a prijevoz je organiziran od kućnog praga do ulaza u bolnicu, a po potrebi osoba može imati i nekoga u pratnji.
- 5. Grad Zagreb** za osobe s invaliditetom uvodi naljepnica/odobrenje za parkiranje na javnim parkiralištima pod naplatom bez plaćanja i to tijekom jednog dana najduže dva sata u kontinuitetu, bez vremenskog prekida.

XXII.

Zaključak

Borba s onkološkom bolešću nije laka, donosi mnoge izazove, ali **niti jedan pacijent ne bi trebao biti sam u tom procesu.**

U Hrvatskoj postoje brojna zakonska prava i mehanizmi podrške koji osiguravaju da svi oboljeli dobiju odgovarajuću medicinsku skrb, financijsku pomoć i psihosocijalnu podršku. Ovaj priručnik osmišljen je kako bi vam pomogao da razumijete svoja prava i lakše ih ostvarite te da vam olakšaju put liječenja i poboljšaju kvalitetu života.

| Pravo na zdravstvenu zaštitu, oslobođenje od plaćanja participacije, socijalna podrška, rehabilitacija i psihološka pomoć samo su neki od mehanizama koji stoje na raspolaganju pacijentima i njihovim obiteljima.

No, unatoč tome što su ova prava zajamčena zakonima, **često ih nije lako ostvariti bez pravih informacija i upornosti.**

Zato je važno da pacijenti, ali i njihovi bližnji, budu informirani i da ne oklijevaju tražiti pomoć kad im je potrebna. Ostvarivanje tih prava često zahtijeva iscrpnu informiranost i proaktivan pristup.

Zato je važno da svaki pacijent zna kome se može obratiti za pomoć i da ne oklijeva zatražiti svoja zakonska prava.

| Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), zavodi za socijalni rad, udruge pacijenata i pravna savjetovališta mogu pružiti informacije i podršku u ostvarivanju tih prava.

Postoji sustav podrške i stručnjaci koji mogu pomoći u svakom koraku – od dijagnoze do liječenja i oporavka.

Nadamo se da će vam ovaj priručnik biti koristan vodič kroz prava koja vam pripadaju i da će vam pomoći da ih u potpunosti ostvarite.

Za dodatne informacije i pomoć, preporučujemo da se obratite **nadležnim institucijama ili**

udrugama pacijenata koje se zalažu za prava oboljelih.

Ono što je najvažnije – niste sami. Postoji **sustav** koji je tu da vam pomogne, ali i **zajednica** ljudi koji su prošli slična iskustva i koji razumiju sa čime se suočavate.

Vaša prava su vaša snaga – koristite ih!

Za dodatne informacije, obratite se nadležnim institucijama ili se povežite s udrugama koje se bave zaštitom prava onkoloških pacijenata.

Zajedno možemo osigurati dostojanstveniju i kvalitetniju zdravstvenu skrb za sve oboljele.

A close-up photograph of two hands, one above the other, holding a small, rectangular purple card. The hands are positioned as if presenting the card. The background is a dark, textured wooden surface. The text on the card is white and centered.

*Informacija je moć, a prava
su vaša zaštita i snaga.
Podrška je uvijek tu – samo
je treba zatražiti.
Niste sami.*

Impressum

ZDRAVSTVENA
PISMENOST

Portal Zdravlje

UDRUGA ZA
ZDRAVSTVENU
PISMENOST

Izdavači:

**Portal Zdravlje i Udruga za zdravstvenu
pismenost**

Glavna urednica: **Ivana Rimac Lesički**

Kontakt redakcije: **redakcija@portalzdravlje.hr**

Web adresa: **portalzdravlje.hr**